

Møteinnkalling

Årets siste møte i fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet er flyttet til

16.12.2015, kl. 14:00 - i Kollegierommet, Muséplass 1.

Innkalling er sendt til:

Margareth Hagen, Einar Thomassen, Claus Huitfeldt, Jill Walker Rettberg, Eivind Kolflaath, Kjetil Berg Henjum, Christhard Hoffmann, Randi Rolvsjord, Guro Sandnes, Anne Hestnes, Svein-Ingvar Elvik, Anders Toft Lothe, Pernille Reitan Jensen

---

Saksliste og sakspapirer følger vedlagt.

Eventuelle forfall bes meldt snarest til personlig varamedlem og sekretariatet, tlf. 55589380, evt. per e-post til post@hf.uib.no.

Bergen, 10.12.2015

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Saksliste

Styresak	Saker til behandling	U.off.
FS 32/15	Tilsetting i stilling som stipendiat i musikkterapi ved Griegakademiet - Institutt for musikk	
FS 33/15	Tilsetting i to stillingar som stipendiat i tverrfagleg kjønnsforskning ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning	
FS 34/15	Tilsetting i stilling som stipendiat i nordisk språk ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium	
FS 35/15	Tilsetting i mellombelse undervisningsstillingar ved Griegakademiet - Institutt for musikk	
RS 24/15	Godkjente doktorgradsavhandlingar ved Det humanistiske fakultet etter fakultetsstyremøtet 20.10.15	
RS 25/15	Protokoll fra møte 27.11.15 - studiestyret	
RS 26/15	Referat fra møte 18.11.15 - Forsknings og forskerutdanningsutvalget	
S 65/15	Spesialiseringens omfang i bachelorgraden	
S 66/15	Budsjettfordeling 2016	
S 67/15	Prosjekt studieprogramportefølje ved HF: HF 2020	
S 68/15	Søknad om opprykk til professor	X
S 69/15	Søknad om opprykk til professor etter kompetanse	X
S 70/15	Søknad om opprykk til professor etter kompetanse	X
S 71/15	Oppsigelse fra midlertidig eksternfinansiert forskerstilling	X
S 72/15	Tilsetting i to stillinger som førsteamanuensis i engelsk fagdidaktikk ved Institutt for fremmedspråk	X
S 73/15	Tilsetting som førsteamanuensis i moderne kinesisk språk og kinastudier	X
S 74/15	Tilsetting i to stillinger som førsteamanuensis i filosofi ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier	X
S 75/15	Tilsetting i stilling som førsteamanuensis i middelalderarkeologi ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	X
S 76/15	Tilsetting i fast førsteamanuensis i kunsthistorie ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	X

Saker handsama i tilsettingsrådet ved Det humanistiske fakultet etter fakultetsstyremøte 08.09.2015:

Sak 20/2015: 15/2852

Tilsetting i stilling som stipendiat i musikkterapi ved Griegakademiet - Institutt for musikk

Tilsetjingsrådet ved Det humanistiske fakultet tilset Guro Parr Klyve i ei fireårig stilling som stipendiat i musikkterapi ved Griegakademiet - Institutt for musikk. Tidspunkt for tiltreding vert avtala med Griegakademiet.

Sak 21/2015: 15/3108

Tilsetting i to stillingar som stipendiat i tverrfaglig kjønnsforskning ved Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK)

Tilsettingsrådet tilset Mikael Silfors i fireårig stipendiatstilling i tverrfageleg kjønnsforskning – stillinga som krev skandinavisk. Dinara Yangeldina vert tilsett i fireårig stipendiatstilling i tverrfagleg kjønnsforskning. Tiltreding etter avtale mellom senteret og fakultetet.

Reserve vert – krav om skandinavisk språk:

1. Kurt-Rune Bergset
2. Unni Espenes Kiwanuka

Reserve vert – ingen krav om skandinavisk språk:

1. Kurt-Rune Bergset
2. Ashika Niraula
3. Unni Espenes Kiwanuka

Sak 22/2015: 15/824

Tilsetting i stilling som stipendiat ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium

Tilsettingsrådet tilset Per Sigmund Bøe i fireårig stipendiatstilling i nordisk språk. Tiltreding etter avtale med instituttet.

Reserve vert:

1. Samantha Leanne Smith, kunsthistorie
2. Tom Heller, norrøn filologi
3. Beatrice Reed, nordisk litteratur

Det ble satt opp et ekstra møte (09.11.2015) blant medlemmene i tilsettingsrådet der det ble diskutert rangeringa mellom søker Smith og Heller. Følgende kommentar ble lagt til endelig vedtak i tilsettingsrådet:

«Tilsettingsrådet bemerker at instituttleders rangering mellom kandidatene Samantha Leanne Smith og Tom Heller burde vært mer konkret».

**Saker handsama på dekanens fullmakt etter fakultetsstyremøte
20.10.15**

Sak 10/215: 15/5259

**Tilsetting i mellombelse undervisningsstillinger ved Griegakademiet
– Institutt for musikk**

Steinar Hjelmbrække (bruksinstrument piano) vert tilsett i mellombels stilling som universitetslektor ved Griegakademiet - Institutt for musikk studieåret 2015/16.

Reserve vert:

1. Øystein Lydvo (vert tilsett som øvingslærer)

Endeleg undervisningsbehov og einiskild stillingsbrøk vert fastsett ved studiestart på grunnlag av registrerte studentar.

**Godkjente doktorgradsavhandlinger ved Det humanistiske
fakultet etter fakultetsstyremøtet 20.10.15:**

Sak 2012/5187

Ph.d.-graden – Blandine Tindo Tamelo – fagområdet fransk språk

La négociation didactique en classe de langue : l'activité de médiation de l'enseignant et l'activité cognitive et métacognitive des apprenants.

Sak 2011/5025

Ph.d.-graden – Diana Andrea Giraldo Gallego – fagområdet spansk språk

Muisca Linguistic Elements in the Spanish Spoken in the Highlands of Colombia.

Protokoll fra møte i Studiestyret – 27.11.2015, kl. 9.15-11.15

Til stede: Claus Huitfeldt, Ole Martin Skilleås, Kari Jegerstedt, Heming Gujord, Tove Ingebjørg Fjell, Øyvind Gjerstad, Hilde G. Corneliussen, Fredrik Rongved, Birgit Å. Mjeldheim.

Fast observatør: Michael Grote

Meldt forfall: Steinar Sætre, Sigbjørn Løland Torpe

Andre fremmøtte: Lise Kristiansen, Eystein Kvam, Julie Tønsaker Watkins, Toril Ivarsøy

I Godkjenning av innkalling

Det var feil dato på sakene i innkallingen (25.09.15). Navn på noen av medlemmene manglet i selve innkallingen.

II Protokoll fra møte i Studiestyret 25.09. 2015

Årsangivelse for Spurveugleprisen må rettes til 2015.

III Saker til orientering

- Diverse muntlige orienteringer, bl.a.:
  - Den nasjonale strategien *Kompetanse for kvalitet*: Tilslag for spansk (fra høsten 2017) og norsk I og II (fra høsten 2016). Studiestyret etterspurte informasjon om hvorfor søknadene for fransk og tysk ikke fikk tilslag.
  - PPU deltid: UiB har fått 35 nye plasser, som alle går til Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.
- Saker fra Utdanningsutvalget 13.11.2015:
  - Endringer i *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved UiB* (UU-sak 66/15):

Nivå for vedtaksmyndighet i studie- og emneplaner blir presisert å være «fakultetet selv». Arbeidsgruppen for studieplanprosesser ved HF som ble oppnevnt av studiesjefen våren 2015 bør ta opp igjen arbeidet ut fra de nye premissene. Andre endringer: fakultetet kan vurdere å endre reglene for innlevering av masteroppgaver for andre gang. Fakultetet vil sende ut sak om endringer i Utfyllende regler i kjølvannet av endringene i forskriften. Sak om endringer i Utfyllende regler kommer opp i Studiestyret på nyåret.
  - Oppretting av nye studieprogrammer ved HF (UU-sak 62/15): Årsstudium i kjønn, seksualitet og mangfold og Bachelor i klassisk filologi ble opprettet i Universitetsstyret 26.11. Lektorutdanning med historie eller religionsvitenskap ble vedtatt å «opprettes når manglende emnebeskrivelser er godkjent og pedagogikkressursene er dokumentert avklart.»
  - Tildeling av PEK-midler (UU-sak 63/15)
  - Opptakstrammer 2016/17 (UU-sak 61/15)
  - SFU-utlysning våren 2016 (UU-sak 69/15)
  - Skoleprosjektet (UU-sak 68/15)

IV Saker til behandling

Sak 20/15: Spesialiseringens omfang i bachelorgraden

Prodekan foreslår en forskriftsendring som gjør at det åpnes for en spesialisering på 80 studiepoeng i bachelorgraden ved UiB. Kravet om at spesialiseringen skal være på 90 studiepoeng ligger i *Forskrift om opptak, studier, vurderinger og grader ved UiB*. En eventuell endring av forskriften krever vedtak i Universitetsstyret.

Studiestyret mente at det må redegjøres bedre for konsekvenser av omleggingen dersom man vil sende saken videre til fakultetsstyret og UiB sentralt.

Studiestyret ga fullmakt til prodekan til å formulere et vedtak om endring av § 2.4. i forskriften.

Prodekanen foreslår følgende vedtak (godkjennes på sirkulasjon til Studiestyret):

Studiestyret støtter forslaget om å endre § 2.4. punkt 1d i *Forskrift for opptak, studier, vurdering og grader ved UiB* slik at minstekravet til spesialiseringens omfang er "minimum 80 studiepoeng", mot dagens "minimum 90 studiepoeng".

19/15: Oppretting og mandat for rekrutteringsforum

Studiestyret etterlyste en klargjøring av mandat, formell status og tidsramme for et rekrutteringsforum. Ulike mulige modeller er nettverk, forum eller arbeidsgruppe. De to første modellene tilsier en langsiktig og bred form, mens den siste tilsier en mer avgrenset gruppe og tidsramme.

Vedtak:

Prodekanen bearbeider forslaget i samarbeid med leder for Infosenteret og legger frem saken på nytt i neste møte.

21/15: Forslag om opprettelse av arbeidsgruppe for internasjonalisering av studier

Vedtak:

Studiestyret gir prodekan for undervisning og internasjonalisering fullmakt til å sette ned en arbeidsgruppe som skal arbeide frem en handlingsplan for internasjonalisering av studietilbudet ved fakultetet. Arbeidsgruppen har frist innen utgangen av vårsemesteret med å komme med forslag til handlingsplan.

22/15: Justering av mandat for Programutvalget for lærerutdanningen ved HF

Vedtak:

Studiestyret godkjenner de foreslåtte justeringene i mandatet.

V Saker til diskusjon

23/15: Møtedatoer våren 2016

Vedtak:

Første møte våren 2016: Mandag 18. januar.

Resterende møtedatoer fastsettes ved hjelp av Doodle.

24/15: Prosjekt studieprogramportefølje ved HF: HF 2020 - orientering

Saksomtalen er identisk med orienteringen til fakultetsstyrets møte 24.11. Fakultetsstyret skal behandle saken og vedta prosjektet i møte 16. desember.

Studiestyret etterlyser omtale av Studiestyrets rolle i prosjektet.

Andre innspill:

- Prosjektet må ta høyde for at språkfagene er undervisningsintensive
- Prosjektet må sikre at ikke fagene blir offer for finansieringsmodeller som til enhver tid gjelder
- Modellene må sikre bærekraftig drift slik at ansatte kan avvikle sine forskningsforpliktelser og -interesser.
- Språkfagene kan kompensere for undervisningsintensiteten med godt utbygd utvekslingsopplegg
- Fornuftig å revurdere programporteføljen med jevne mellomrom. Ikke dermed nødvendig med total omlegging.
- Sikre sammenhengen mellom BA og MA (opptaksgrunnlag)
- Viktig spørsmål: hvordan skal små fag sikre rekruttering til forskning dersom de f.eks. ikke skal ha MA-program?

30.11. 2015

Claus Huitfeldt

Prodekan for undervisning og internasjonalisering

Ranveig Lote
studiesjef

PROTOKOLL fra møte i FFU 18.11.15

- Til stede: Einar Thomassen (leder)
Kevin Cahill (FOF)
Randi Rolvsjord (GA)
Tor B. Trolie (LLE)
Randi Koppen (IF)
Knut Vikør (AHKR)
Rasmus Slaattelid (SKOK og SVT)
Fredrik Rongved Kolstad (HSU)
Anna Blekastad Watson (gruppe B)
Jan Jacob Hoffmann (gruppe B) – måtte gå under orienterings sakene
- Fra adm. Kim Ove Hommen
Kirsten Moen
Elisabeth Akselvoll (sekretær)

Innkalling og saker - ingen merknader

Protokoll fra FFU 16.9.15 - godkjent

- **Orienteringer**

Prodekan orienterte om følgende:

- Saker fra sentralt FU-møte 12/11/15
særlig sak FU 18/15, FU 19/15 og FU21/15
- Nye H2020 utlysninger
Alle miljøer oppfordres til å orientere seg om mulighetene for humaniorafagene innenfor samfunnsutfordring 6 (SC6). Det vises særlig til utlysningene av [CULT-COOP](#), [ENG-GLOBALLY](#), og [REV-INEQUAL](#).
- Peder Sather utlysninger
Elektronisk søknadsskjema åpnes 1. desember. Søknadsfrist 1. mars 2016.
<http://sathercenter.berkeley.edu/>
- Søknad om senter for høyreekstremisme, koordinert fra SV-fakultetet.
- Møteplass – foredragsserie våren 2016
Programmet for vårsemesteret er klart, med ett foredrag per måned, men selve lokaliseringen gjenstår.
- Kurs i overførbare ferdigheter – GA
GA har trukket sin søknad om godkjenning av kurset «Creativity and Innovation»
- Referat fra FFU-møter ved enhetene
- Ny dato for Startdag for nye ph.d.-kandidater, ved Elisabeth
11. februar 2016

Saker

FU 19/15 Mentorordning for stipendiatar som underviser og sensurerer:

Vedtak:

FFU tek saka til orientering og oppmodar alle einingar om å sikre stipendiatane individuell oppfølging i samband med pliktarbeid knytt til undervisning og sensur.

FU 20/15 Rutine ved bedømmelse av prøveforelesningsdelen av ph.d-prøven

Vedtak:

FFU sluttar seg til den nye rutinen slik den kjem fram i det vedlagte notatet, og ber om at den blir sendt ut til grunneiningane til orientering.

Drøftingssak

Evaluering av humanistisk forskning

Inntrykk fra møtet i Forskningsrådet 26/10 og tanker fra fagmiljøene om prosessen så langt.

Saken ble trukket av tidshensyn.

Eventuelt

Prodekan orienterte om

- SAMKUL. Ny programplan ER lagt frem. Fagmiljøene kan respondere til Forskningsrådet innen 26. november
- Centre for Advanced Studies (CAS) 2018-19: Søknadsfrist 15. januar 2016
- Innpass av overførbare ferdigheter til erstatning for fakultetets egne kurs
Prodekan ber om at stipendiatene i størst mulig grad benytter seg av fakultetets egne kurs, og at særlige grunner bør ligge til grunn for at disse velges bort til fordel for annen aktivitet.

Elisabeth Aksenvoll
referent

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 09.12.2015

Styresak: 65/15

Arkivsaksnr: 2015/13389-RAL

Møtedato: 16.12.2015

Spesialiseringens omfang i bachelorgraden

Dokumenter i saken

- Sak 20/15 i Studiestyret ved HF, dato 27.11.2015
- [Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen](#)

Bakgrunn

Studiestyret ved HF diskuterte på oppfordring fra prodekan for undervisning og internasjonalisering den 27.11.2015 sak om omgjøring av krav til spesialisering fra 90 til 80 studiepoeng i *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen*.

Saken legges nå frem for Fakultetsstyret til diskusjon og oppfordring om å sende saken videre til Universitetsstyret, som er riktig vedtaksinstans for UiBs studieforskrift.

Redegjørelse for saken

I *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen* heter det under § 2.4 *Krav til omfang og sammensetning av graden bachelor*, punkt c), at det til bachelorgraden kreves en "spesialisering på minst 90 studiepoeng".

Ved universitetene i Oslo og Trondheim er kravet til spesialiseringens omfang 80 studiepoeng. Det generelle kravet til spesialiseringen i bachelorgraden så vidt vites ikke like høyt som ved UiB ved noe annet lærested.

Da kravet ved UiB i sin tid ble satt til 90 studiepoeng var det formodentlig på grunn av en tanke om at spesialiseringen da ville tilsvare et mellomfag og de gjenværende frie studiepoeng ville tilsvare et grunnfag i omfang. Konsekvensen av ordningen er imidlertid at studentene har færre frie studiepoeng ved UiB enn ved andre læresteder, og at studenter som ønsker 60 studiepoeng i ett annet fag (krav til PPU) må bruke alle, eller nesten alle, frie studiepoeng til dette.

Ved vårt fakultet har vi nylig redusert minimumskravet til examen facultatum fra 30 til 20 studiepoeng. Samtidig har vi etablert introduksjonsemner på 10 studiepoeng for de fleste studieprogrammene. De fleste programmene har valgt å gjøre disse introduksjonsemnene til tilrådde emner som ikke teller som del av spesialiseringen. Det er i de fleste programmene anbefalt å ta introduksjonsemnene i første semester, noe som da også medfører at de fleste studentene fortsatt bare har 60 studiepoeng utenom faget de har spesialiseringen i og at spesialiseringsfaget i praksis for de fleste studentene utgjør 100 studiepoeng av programmet (selv om den formelle «spesialiseringen» fortsatt kun teller 90 studiepoeng).

Det bør derfor vurderes om minimumskravet til omfanget av spesialiseringen bør reduseres til 80 studiepoeng. Dette vil gi studentene større valgfrihet, det vil kunne legge til rette for større bredde i utdanningene, og det vil bringe UiB mer i samsvar med andre læresteder.

For mange programmer kan det være gode grunner til å holde på dagens ordning. En del programmer vil også med god grunn anbefale studentene å ta enda flere studiepoeng i spesialisingsfaget. En reduksjon av minimumskravet til 80 studiepoeng vil ikke være til hinder for å opprettholde dagens ordning for de programmene som ønsker det.

En omgjøring av spesialiseringskravet til 80 studiepoeng vil, under visse omstendigheter, i prinsippet kunne gi studentene mulighet til dobbel spesialisering, altså 80 studiepoeng i to fag.

Regjeringen er i ferd med å innføre et nytt RBO-system der ikke bare studiepoeng, men også kandidattall inngår i beregningsgrunnlaget. Dette kan i seg selv tale for ikke å operere med høyere spesialiseringskrav enn nødvendig.

Ved vårt fakultet kan arbeidssituasjonen ved de små fagene, der undervisningen er fordelt på få personer, også tale for en reduksjon av kravet.

En overgang til spesialiseringer på 80 studiepoeng vil også avføde behov for andre endringer. Mange studieprogrammer opererer f.eks. i dag med en emnestørrelse på 15 studiepoeng, og det vil dermed oppstå behov for å endre minst ett av emnene i slike studieprogram. Siden fakultetet står foran en større utredning av programporteføljen skulle imidlertid tidspunktet for å ta slike endringsbehov i betraktning nå være optimal.

For øvrig er studenter med 80 studiepoeng spesialisering fra andre universiteter alltid blitt tatt opp til våre masterprogrammer, uten at det så vidt vites har spredd seg noe generelt inntrykk av at disse studentene er svakere enn våre egne.

Også hensynet til harmonisering av institusjonenes utdanninger og likestilling av våre egne studenter med studenter fra andre læresteder taler derfor for en reduksjon av spesialiseringskravet til minimum 80 studiepoeng.

Innspill fra Studiestyret ved HF

Studiestyret støttet forslaget om å sende saken videre til diskusjon i universitetsstyret slik at man kunne få en endring i krav til omfang av spesialiseringen ved UiB. Studiestyret mente at det må redegjøres bedre for konsekvenser av omleggingen dersom man vil sende saken videre til fakultetsstyret og UiB sentralt.

Studiestyret gjorde følgende vedtak i saken: «Studiestyret støtter forslaget om å endre § 2.4. punkt 1d i *Forskrift for opptak, studier, vurdering og grader ved UiB* slik at minstekravet til spesialiseringens omfang er "minimum 80 studiepoeng", mot dagens "minimum 90 studiepoeng".»

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret fremmer forslag om å endre § 2.4. punkt 1d i *Forskrift for opptak, studier, vurdering og grader ved UiB* slik at minstekravet til spesialiseringens omfang endres fra "minimum 90 studiepoeng" til "minimum 80 studiepoeng".

Saken oversendes Universitetsstyret for videre behandling.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 03.12.2015

Styresak: 66/15

Arkivsaksnr: 2015/5827-TRM

Møtedato: 16.12.2015

Budsjettfordeling 2016

Bakgrunn / Dokumenter i saken

- Forslag til budsjettfordeling for HF 2016 (vedlegg 1)
- Budsjett for universitetet i Bergen 2016 ([Universitetsstyresak 2015/102](#))
- Budsjettforslag 2015 vedtatt i fakultetsstyremøte 8.9.2015 ([Sak 41/15](#))
- Tildelingsbrev – budsjetttramme 2016

Fakultetets utfordringer er at vi på kort sikt må klare å redusere kostnadene samtidig som vi må arbeide for å øke inntektene våre på noe lengre sikt både når det gjelder studiepoengproduksjon og forskningsresultater.

Resultatinntektene har gått betydelig ned de siste årene, og kombinert med større omfordelings- og effektiviseringskutt betyr dette at vi må tilbake til det kostnadsnivået vi hadde i 2011 for å komme i balanse. Dette er omtrent 95 % av årets nivå og vil være mulig først og fremst gjennom å redusere lønnskostnadene.

Fakultetet står derfor foran en krevende situasjon, hvor vi må kutte kostnader på kort sikt og samtidig fortsette å arbeide strategisk med sikte på økt studiepoengproduksjon og ekstern finansiering.

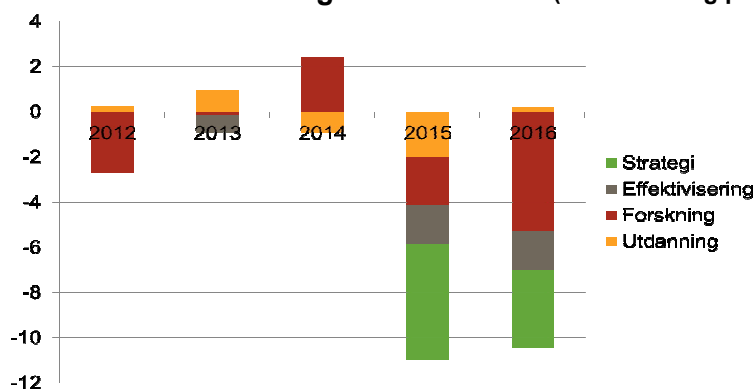
Utvikling i inntekter

Dersom vi ser på hele perioden 2012 – 2016 har det vært en nedgang i resultatinntekter på forskning og utdanning samlet sett for fakultetet på ca. 9 millioner. I tillegg kommer sentrale strategi- og effektiviseringskutt på til sammen 12,7 mill. kr.

Det var relativt sett små endringer i 2012, 2013 og 2014, det gikk litt opp og litt ned. Mens nedgangen i resultatinntekter og sentrale kutt er betydelig i 2015 og 2016. Til sammen utgjør nedgangen i resultatinntekter bare for disse to årene 9,3 millioner og sentrale kutt 11,9 millioner (før lønns og priskompensasjon). I tillegg kommer økning i husleie med i overkant av 3 millioner.

Fakultetet fikk tilbake noe av omfordelingskuttet i 2015 gjennom øremerkede tildelinger til bl.a middelalderkonferanse og arbeid med rekruttering og studieprogram.

HF Resultatinntekter og kutt 2012-2016 (uten lønns og priskompensasjon)

Vi har ikke klart å redusere kostnadene i tritt med inntektsnedgangen og prognosen for i år er et underskudd på om lag 15 millioner gitt at underskudd på norsk kursene blir dekket sentralt. Vi har fått bekreftet at kostnader til tørrlab blir dekket. Fakultetet varslet i budsjettforslaget til universitetsledelsen i september at vi ikke ville være i stand til å begynne nedbetaling av underskuddet før i 2017 grunnet sentrale kutt og inntektsnedgang, men at vi jobber langsiktig med dette.

Utvikling i stillinger

Som det går frem av budsjettfordelingsdokumentet har det vært en økning i stillinger på grunnbudsjettet og det har vært en større økning i antall administrative stillinger enn i vitenskapelige stillinger. Dette har vært en villet økning forankret i fakultetsstyret fordi det har vært nødvendig å bygge opp en forskningsadministrasjon på instituttene og på fakultetet med prosjektøkonomer, forskningsrådgivere og controller samt teknisk-administrative stillinger på Griegakademiet. Samtidig har vi ikke i tilstrekkelig grad tatt ned administrasjonen på andre områder. Den langsiktige, faglige bemanningsplanen har dannet grunnlag for å trekke inn stillinger på noen områder og bygge opp andre, som for eksempel religionsvitenskap, musikkterapi, kinesisk, japansk og arkeologi.

Det er mulig for fakultetsstyret å vedta at det skal trekkes inn flere administrative enn de 6 stillingene som allerede er vedtatt eller flere vitenskapelige enn de 8,2 som er allerede er vedtatt i perioden 2016 – 2018.

Kortsiktige grep for å få ned kostnadene

Allerede vedtatte tiltak

2015:

- Fakultetsstyret vedtok gjennom den faglige bemanningsplanen i juni å trekke inn en rekke faglige stillinger de neste årene ved naturlig avgang ([sak 30/15](#)). I tillegg er utlyst stilling i arabisk stanset
- Trekke inn 2-3 administrative stillinger de neste to årene
- Utsette tiltredelse i faglige stillinger og rekrutteringsstillinger
- Grunnenhetenes og fakultetets driftsbudsjetter ble redusert med til sammen 4 millioner kroner fra 2014 til 2015
- Frigjøre areal (på noe sikt, bl.a. Fastings Minde). Det jobbes også med å redusere fakultetets samlede areal i forbindelse med salg av Villaveien.

2016:

Fakultetsstyret vedtok i novembermøtet flere tiltak for 2016 budsjettet:

- Tilsettingsprosessen i utlyst stilling i komposisjon stanses
- Stansede stillinger i arabisk og komposisjon, samt stillinger som er planlagt utlyst i tråd med den langsiktige faglige bemanningsplanen utsettes og tas opp til ny vurdering i budsjettet for 2017
- I budsjettfordelingen for 2016 legges det frem forslag til kraftig reduksjon av vikar- og timelærerbudsjettet
- Plan for reduksjon av 6 administrative stillinger legges frem for fakultetsstyret på første møte over nyttår

Forslag i budsjettfordeling 2016

I budsjettfordelingen for 2016 må vi vise at vi redusere kostandene kraftig for å komme i tilnærmet balanse. Før iverksatte tiltak har vi kostnader på hele 26 millioner kroner mer enn inntektsrammen – tilsvarende omtrent nedgangen i inntekter og økningen i husleie i 2015 og 2016. På tross av tiltakene som allerede er iverksatt/vedtatt klarer vi ikke å få budsjettet i balanse for 2016 og har derfor lagt inn en rekke forutsetninger i fordelingen. Med disse forutsetningene vil det være et forventet overforbruk på ca. 5,5 millioner for hele grunnbevilgningen i 2016. Som langtidsprognosen viser tror vi at vi vil komme i balanse i 2017. Den videre økonomiske utviklingen er først og fremst avhengig av at vi øker inntektene.

Prioriteringer:

Fakultetsledelsen mener det er viktig å ikke kutte for hardt i de strategiske tiltakene som kan bidra til at vi øker inntektene på sikt. Vi foreslår derfor å beholde, men redusere strategiske midler fra 1 til 0,5 millioner og små driftsmidler fra 3 til 1,5 millioner kroner (sammenlignet med 2015 budsjettet)

Fakultetet har også fått 2 millioner kroner i omstillingsmidler utenfor rammen som vil benyttes til å videreføre enkelte tiltak knyttet til rekruttering, studiekvalitet og arbeidet med ny studieprogramportefølje. Vi vil legge frem en egen sak om disponering av disse midlene på første møte i vårsemesteret.

Fakultetet har fått 8 midlertidige stipendiatstillinger med halvårseffekt i 2016. Noen av disse vil være øremerket fakultetets prioriteringer utenfor rammen (Middelalder og Medical humanities). Vi vil legge frem en sak for fakultetsstyret om fordeling av faste og midlertidige stipendiatstillinger våren 2016.

Forutsetninger

I tillegg til de allerede vedtatte tiltakene er det lagt inn flere forutsetninger i budsjettfordelingen:

- en reduksjon av instituttenes driftsbudsjetter fra 18 millioner i 2015 til 13 millioner i 2016.
- en reduksjon i fakultetet felles (forpliktelser, særbevilgninger, studiesentre, sentrale belastninger, fakultetsledelse og drift) fra 24 millioner i 2015 til 14 millioner i 2016
- Det er lagt inn en besparelse på ca. 3 millioner ved å holde ledig faglige og administrative stillinger som blir uforutsett vakante. Tilsvarende ca. 40 månedesverk
- Det legges inn dekning av undervisningsdelen av stillinger som er under tilsetning med 110 000 kroner i vårsemesteret, men ingenting i høstsemesteret. Dersom tiltreddelse i nye stillinger utsettes også i høstsemesteret vil tilsvarende vikardekning

kunne vurderes. De samlede vikarbehovene for hele året må dekkes innenfor instituttets totale driftsbudsjett.

- Det er lagt inn vikarmidler for instituttleder med 440 000 pr år, (ved IF ingenting da det der er tilsatt vikar i full stilling).
- Det er lagt inn kostnader til husleie og administrasjonskostnader på alle øremerkede midler med samme satser per årsverk som for den eksterntfinansierte virksomheten. På denne måten kan de øremerkede midlene være med og styrke annuumet, dvs være en del av inntektsgrunnlaget og bidra til å dekke kostnader til lønn og drift.

Andre tiltak for å redusere underskuddet

På møte med instituttledere og administrasjonssjefer 9. desember ble andre forslag for å redusere kostnadene diskutert. Det var enighet om å redusere kostnader til programsensur og investeringer-PC i 2016 budsjettet, noe som vil utgjøre ca. 0,7 millioner.

Gjennom de ulike tiltakene er prognosen at vi på grunnbudsjettet samlet (annuum og øremerkede midler) vil ha en underdekning på ca. 5,5 millioner.

På lenger sikt bør vi se på eksamenskostnader og ressursbruk, reduksjon i areal, da særlig kontorplasser for emeriti og mulighetene for bedre administrativ ressursbruk gjennom effektivisering av arbeidsoppgaver knyttet til ulike IT-systemer (Paga, FS mm)

Langtidsbudsjett og langsiktig strategi

Fakultetet har nettopp vedtatt en ny strategisk plan for 2016-2022. Denne planen legger vekt på tiltak på studie- og forskningssiden for å øke resultatinntektene.

Som det går frem av langtidsprognosene i det vedlagte budsjettforslaget vil vi komme i budsjettbalanse i 2017 dersom vi klarer å redusere kostnadene. Vi må utarbeide en plan sammen med universitetsledelsen for nedbetaling av underskuddet som er opparbeidet i 2015 og 2016 fra og med 2017.

I tillegg til å redusere de faste kostnadene må vi ha sterkt fokus på å øke inntektene. Det viktigste for HF vil være å klare å øke studiepoengproduksjonen per student. En økning på ett studiepoeng i laveste kategori utgjør 900 kroner og dersom alle fakultetets 3100 studenter avlegger to studiepoeng mer pr år vil dette utgjøre i overkant av 5 millioner kroner i økte inntekter på studiesiden.

I 2016 skal fakultetet gjennomføre et prosjekt som skal gjennomgå studieprogramporteføljen, bl.a. med sikte på bedre utnyttelse av undervisningsressursene. Den nye og reviderte studieprogramporteføljen vil ikke få konsekvenser for fakultetets ressursutnyttelse før om noen år.

På forskningssiden har vi store utfordringer. Så langt i 2015 har det vært minimalt tilslag på nye søknader på eksternt finansierte prosjekter. Det jobbes nå mer systematisk med søknader og vi har en tettere administrativ og økonomisk oppfølging i søknadsprosessene som vi håper på sikt kan øke BOA-inntektene.

Det blir svært utfordrende for fakultetet å gjennomføre alle sparetiltakene og samtidig øke inntektene. I langtidsprognosen er det lagt inn en økning i studiepoengproduksjon, og en økning på forskningssiden. Dersom resultatinntektene ikke øker mer enn dette, må vi de neste årene redusere de faste kostnadene, dvs. lønn, ytterligere. Dette vil føre til at fakultetet

i så fall måtte ta stilling til nedbemanning og utfasing av fag, og UiBs faglige bredde ville svekkes.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar forslag til fordeling av den totale budsjetttrammen for 2016, inkludert fordeling av driftsbudsjett til institutter og sentre, med de endringer som fremkom i møtet.

Fakultetsstyret ber om at saker om disponering av omstillingsmidler og fordeling av stipendiatstillinger legges frem for styret på møter henholdsvis i februar og mars.

Endelige overføringer fra 2015 vedtas i forbindelse med behandling av årsregnskapet for 2015.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Budsjettfordeling 2016

Det humanistiske fakultet Universitetet i Bergen

Forslag til
fakultetsstyret
16. desember 2015

1. Innledning.....	3
2. Universitetets budsjett 2016	4
3. HF's økonomiske situasjon	5
3.1 Historisk utvikling og prognose for 2015	5
3.2 Langtidsprognose 2016 – 2020	6
4. Det humanistiske fakultet - budsjett 2016.....	10
4.1 Budsjettramme grunnbevilgning 2016 ("Hvor mye får vi?")	10
4.2 Hvordan skal vi komme i balanse i 2016?	13
4.3 Budsjettfordeling ("Hva skal midlene brukes til og hvem skal få disponere dem?")	14
4.4 Øremerkede midler	21
5 Budsjettmål – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA).....	22
5.1 Bidrag fra Forskningsrådet	23
5.2 Bidrag fra EU	23
5.3 Andre bidragsinntekter	23
5.4 Oppdragsinntekter	24

1. Innledning

Fakultetsstyret godkjente budsjettforslaget for 2016 i møtet 08.09.15 (sak 41/15). Forslaget ble oversendt universitetet sentralt som grunnlag for arbeidet med universitetets samlede budsjett. Universitetsstyret vedtok i møte 28.10.15 budsjettet for UiB samt rammebetingelser og budsjett for fakultetene (styresak 102/15). Selve tildelingsbrevet til fakultetet med ytterligere konkretiseringer er i skrivende stund ikke mottatt.

I universitetsstyresaken "Budsjett for Universitetet i Bergen 2016" har Det humanistiske fakultet fått bevilget 340,1 millioner kr innenfor rammen. I tillegg er det bevilget 15,0 mill. kroner til øremerkede tiltak utenfor rammen.

Budsjettet for bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) i 2016 er på kr 46,7 millioner kroner (ikke 60,2 mill. kr som står i universitetsstyresaken). Inkludert instituttinntekter på 10 millioner og avskrivningsinntekter på 1,6 millioner, blir det totale inntektsbudsjettet for 2016 på 413,0 millioner (ikke 427 millioner som nevnt i universitetsstyresaken). Budsjettmålet for BOA blir endret i universitetsstyresaken i februar 2016.

I dette forslaget til budsjettfordeling fordeles midlene bevilget av Universitetsstyret videre til formål og enheter i tråd med Det humanistiske fakultets vedtatte budsjettfordelingsmodell.

I kapittel 2 blir hovedlinjene i universitetets budsjett oppsummert. Den økonomiske situasjonen ved HF blir beskrevet i kapittel 3. Nytt av året er en langtidsprognose for perioden 2016 – 2020. Forslag til budsjettfordeling blir lagt fram i kapittel 4.

Universitetsstyret har vedtatt å utrede videre opprettelsen av et kunstnerisk fakultet (sak 107/15). Dette involverer Griegakademiet – Institutt for musikk ved HF. Konsekvensene av dette er ikke tatt hensyn til i dette budsjettdokumentet.

2. Universitetets budsjett 2016

Universitetet finansieres først og fremst av rammetilskudd (grunnbevilgning) fra Kunnskapsdepartementet (GB) og ulike bidrags- og oppdragsinntekter (BOA).

I forslag til statsbudsjett utgjør den samlede bevilgningen i 2016 fra Kunnskapsdepartementet (KD) til UiB kr 2,963 mrd. Resultatmidler på utdanningssiden økte med 1,5 mill. mens resultatmidlene på forskningssiden («RBO») ble redusert med 54,6 mill. Lønns- og priskompensasjonen er på 84,9 mill. og utgjør 2,9 % som videreføres med 2,6 % til fakultetene.

Universitetsledelsen har, for å kunne prioritere strategiske områder og tiltak, kuttet fakultetenes grunnbudsjett med 1,5 %, hvorav 1,0 % i omfordelingskutt og 0,5 % i effektiviseringskutt (pålagt av regjeringen). Dette kommer i tillegg til fjorårets kutt på 2,0 %. Husleien øker med 3,9 % i 2016.

Rekrutteringsstillinger finansieres med tre ulike satser, der Det humanistiske fakultet havner i den laveste kategorien grunnet relativt lavt utstyrbehov. Totalt setter UiB av 468,7 millioner til rekrutteringsstillinger.

UiBs budsjett for BOA for 2016 er kr 865 mill. Dette er basert på fakultetenes innspill i budsjettforslaget fra september og ligger 13 mill. høyere enn budsjettet for 2015. Det satses betydelige summer på forsterkning av prosjekter med antatt høy kvalitet, spesielt SFF, ERC, «fellesløftene» og toppforskere.

Ny strategi for Universitetet i Bergen 2016-2022 er førende for innretning og prioritering i *Budsjett for Universitetet i Bergen 2016*. Innen forskningssatsinger kommer midler til SFFer og SFI og andre fremragende miljøer samt toppfinansiering for EU/ERC prosjekter. Klynge-satsingen og satsing på fremragende miljøer viser seg ellers i form at investeringer i bygg og infrastruktur. Historieskriving knyttet til Geofysen og UiB har også fått innpass i budsjettet. Innen utdanningsfeltet blir det gitt støtte til utvikling av studietilbud, studentrekruttering, tiltak for bedret gjennomføring, videreføring av DigUiB. Norsk for utenlandske studenter har fått økt bevilgningen med 24 %. Personalpolitiske tiltak og kompetanseoppbygging, som blant annet omfatter norskundervisning for utenlandske ansatte, har fått en økning på 17,9 %. Økningen av grunnbudsjettet til Det juridiske fakultet fortsetter med en styrking på totalt 10 mill. kroner over 3 år. Styrkingen av fremragende miljøer finansieres gjennom strategikutt i hele organisasjonen.

Universitetet la fram det største investerings- og vedlikeholdsbudsjettet for bygg noen sinne, med 297 mill. kroner til rehabilitering av Geofysen og museet samt klynge-satsingen. Teknisk infrastruktur og vitenskapelig utstyr innenfor grunnbevilgningen er på 31,5 mill. derav 2 mill. knyttet til utstyr ved Griegakademiet. Lenke til universitetsstyresaken om [budsjettfordeling 2016 finnes her](#).

3. HFes økonomiske situasjon

3.1 Historisk utvikling og prognose for 2015

Fra 2013 til 2014 hadde fakultetet en liten vekst i inntekter og stor vekst i kostnadene, og ved slutten av 2014 oversteg kostnadene inntektene med 23,7 millioner på grunnbevilgningen. Ettersom overføringen fra 2013 var på hele 29,3 millioner, hadde fakultetet derfor ved inngangen til 2015 likevel en positiv overføring på 5,2 millioner. Grunnbevilgningen består av annuum «frie midler» og øremerkede midler. Overføringen til 2015 på 5,2 millioner består av en negativ overføring på annuomet på -5,1 millioner og en positiv overføring på øremerkede midler på 10,3 millioner. Prognosen for 2015 tilsier en negativ overføring på 15,0 mill. til 2016.

Inntektene i 2015 er lavere enn i 2014 og kostnadene er ikke redusert tilstrekkelig for å tilpasse oss dette. Spesielt bekymringsfullt er det at kostnadene på annuomet (frie midler) er høyere enn inntektene. De øremerkede utgiftene ser også ut til å bli høyere enn inntektene, spesielt på stipendiater og postdoktorer. Med betydelig lavere inntektsvekst er det behov for å bremse opp på kostnadssiden, særlig på lønnskostnader.

Tabell 1: Inntekts- og kostnadsutvikling for grunnbevilgningen 2009-2015

Totalt grunnbevilgning	Regnskap						Prognose 2015
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Inntekter	316,7	323,8	342,8	356,8	372,5	379,2	370,4
Investeringer	-4,4	-3,4	-5,1	-5,0	-3,7	-6,2	-4,7
Lønn	-260,1	-266,3	-267,1	-287,6	-300,2	-325,8	-334,6
Andre driftskostnader	-33,9	-29,4	-30,8	-36,0	-39,8	-38,3	-34,8
Interne transaksjoner	-22,1	-18,5	-21,6	-21,2	-21,9	-32,6	-18,0
Resultat (Inntekter minus kostnader)	-3,8	6,1	18,3	7,0	6,9	-23,7	-21,6
Overføring fra året før	-11,0	-8,7	-2,6	15,7	22,4	29,1	5,2
Resultat med overføring	-14,8	-2,6	15,7	22,7	29,3	5,4	-16,4

Tabell 2: Inntekts- og kostnadsutvikling for annuum (frie midler) 2009-2015

Totalt annuum	Regnskap						Prognose 2015
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Inntekter	244,7	232,2	251,3	266,1	275,5	279,8	279,6
Kostnader	-239,1	-234,3	-238,7	-255,7	-285,4	-291,1	-295,9
Årsresultat	5,6	-2,1	12,6	10,4	-9,9	-11,4	-16,4

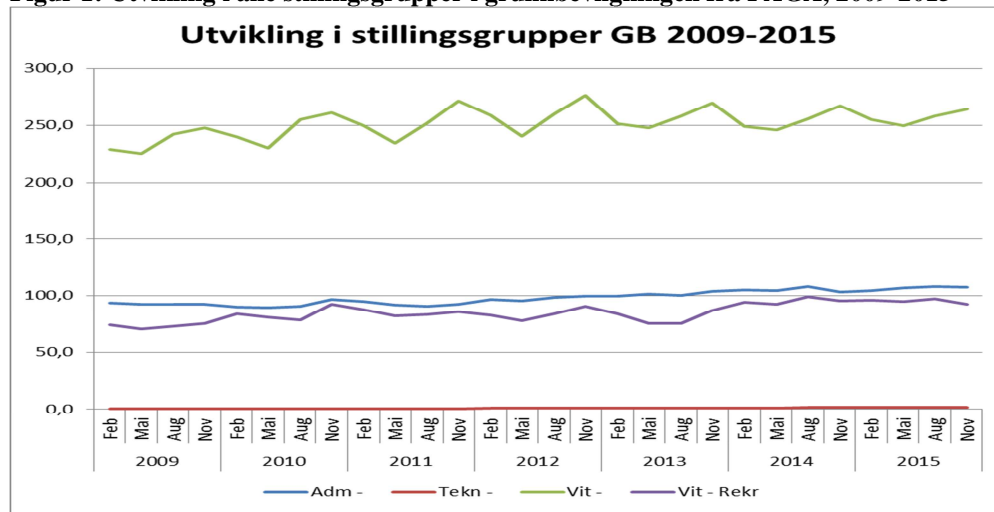
I 2012 ble det innført en felles sats for stipendiat- og postdoktorstillinger på hele UiB. Allerede i 2014 gikk man tilbake på dette og innførte differensierte satser for utstyrstunge fag og mindre utstyrstunge fag. I budsjettfordelingen for 2015 ble det lagt opp til en tredeling av stipendiatsatsene i en grunnsats (HF), mellomtsats og høy sats. Da fakultetet vedtok å ansette i de 7 postdoktorstillingene i 2013 var det ingenting som tydet på at satsene skulle reduseres så raskt igjen.

Resultatet for 2014 inkluderer avsetning til eiendomsmessige tiltak med 5 millioner og utstyr til Griegakademiet på 2 millioner som universitetsstyrte påla fakultetet å disponere av overførte midler.

Som tabellen over viser må tiltak settes i verk for å redusere kostnadene til inntektsnivået. For 2016 blir inntektene til annum redusert med 6,8 mill. til 272,3 mill. kr. Tiltak må derfor settes i verk for å få annuemet i balanse. Forslag til tiltak kommer i kapittel 4.2.

Figur 1: Utvikling i alle stillingsgrupper i grunnbevilgningen fra PAGA, 2009-2015

Utvikling i stillinger

Det har vært en økning i faste og midlertidige stillinger på grunnbudsjettet siden 2009 og siden 2011 har det vært en større økning i antall faste administrative stillinger enn i faste vitenskapelige stillinger. (Se vedlegg 4 for utvikling per grunnenhet.) Dette har vært en villet økning forankret i fakultetsstyret fordi det har vært nødvendig å bygge opp en forskningsadministrasjon på instituttene og på fakultetet med prosjektøkonomer, forskningsrådgivere og controller. Det har også vært en økning i teknisk-administrative stillinger ved Griegakademiet. Fakultetsstyret har vedtatt at det skal trekkes inn 6 administrative stillinger innen utgangen av 2017. Fakultetsstyret har også vedtatt å trekke inn 8,2 vitenskapelige stillinger i samme periode. For å redusere de faste kostnadene er det mulig for fakultetsstyret å vedta at flere faste administrative og vitenskapelige stillinger skal trekkes inn ved avgang. Figuren over er basert på data fra PAGA og viser utviklingen i hele grunnbevilgningen i de ulike ansattgruppene. Vitenskapelig ansatte svinger kraftig gjennom året på grunn av at midlertidige ansatte også er med og fordi ex. phil. har undervisning om høsten.

3.2 Langtidsprognose 2016 – 2020

Vel så viktig som å se bakover blir det å se framover. Fra og med budsjettåret 2016 er det innført et krav om langtidsbudsjettering i tillegg til den mer detaljerte budsjetteringen for neste budsjettår. Dette gir fakultetet en mulighet for å tenke langsiktig og ikke bare fra ett budsjettår til et annet. Fakultetets viktigste utfordring blir å tilpasse aktiviteten til inntektene i årene framover og øke forutsigbarheten for framtidige budsjetter. Vi vet at det kommer til å bli nye strategi- og effektiviseringskutt og det blir om og gjøre for fakultetet å øke inntektene tilsvarende. Alternativt må det reduseres ytterligere på kostnadssiden de neste årene.

Strategien som ble vedtatt i fakultetsstyret 24. november vil være viktig for å kunne prioritere slik at de tiltakene som settes i verk støtter opp om fakultetets langsiktige mål. I strategiplanen fremheves videre satsing på studiekvalitet, lektorutdanningen, sterke forskningsmiljø og arbeid for å styrke den eksterne forskningsporteføljen. Fakultetet skal i 2016 evaluere og revidere studieprogramporteføljen. Hensikten med dette prosjektet er å lage mer solide og

bredt sammensatte studieprogrammer, redusere behov for vikarer og styrke tverrfaglig samarbeid, også på tvers av instituttene. De økonomiske gevinstene av en ny studieprogramportefølje vil først bli merkbare om noen år, men prosjektet vil allerede fra 2016 kunne styrke samarbeidet mellom instituttene.

Inntektsprognoser på lang sikt

Det er ikke lett å si noe sikkert om inntektene i framtiden. Det er mange faktorer som spiller inn. De viktigste faktorene som påvirker inntektene våre er utviklingen i studiepoeng, antall utvekslingsstudenter, avlagte doktorgrader, EU- og NFR-inntekter og publiseringspoeng. I tillegg har vi andre momenter som effektiviserings- og avbyråkratiseringskutt fra KD/statsbudsjettet, og UiB-interne omfordelinger og lønns- og priskompensasjon. Fra og med 2016 vil finansieringsmodellen i sektoren gjennomgå en endring i parametrene. Disse nye parametrene er ikke brukt i denne modellen, da det har vært vanskelig å få tak i gode data, samt at modellen som benyttes ikke er blitt endret ennå. Effekter av BOA-økonomien som overheadinntekter og frikjøp påvirker også den økonomiske handlekraften. Allerede planlagte er inntektskutt tatt med.

Tabell 3: Lønns- og priskompensasjon og universitetsstyrets signaliserte inntektskutt 2016-2020

Endringer i basisinntekter (%)	2016	2017	2018	2019	2020
Forventet lønns- og priskompensasjon	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %
Effektiviseringskutt	-0,6 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,5 %
Strategikutt	-1,0 %	-1,3 %	-1,2 %	-0,8 %	-0,9 %
Sum endring basis	1,0 %	0,8 %	0,9 %	1,3 %	1,2 %

Tabell 4: Forventet kostnadsvekst for ulike kostnader

Kostnadsvekst (%)	2016	2017	2018	2019	2020
Forventet lønns- og priskompensasjon	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %
Venta vekst driftskostnader (% , inkludert LPK)	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %	2,6 %
Venta vekst i husleige (% , inkludert LPK)	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %

I langtidsprognosen har vi laget to alternativer som vi har kalt «før tiltak» og «etter tiltak». Før tiltak er basert på en kostnadsside der stillinger blir fornyet ved avgang før vedtakene i bemanningsplanen, reduksjon på 6 administrative stillinger og andre sparetiltak er satt i verk. Etter tiltak er basert på vedtakene i bemanningsplanen, stansede stillinger, reduksjon i 6 administrative stillinger i løpet av 2015-2017, utsatt oppstart i stillinger, en forutsetning om uplanlagte avganger og kutt i driftsbevilgninger på fakultets- og instituttnivå.

Inntektene øker vesentlig mindre enn kostnadene. Dette kommer tydelig fram fra tabell 3 og 4, der lønnskostnadene øker med 2,6 %, husleie øker med 4 %, mens inntektene bare øker med 0,8 % til 1,3 % per år. Når det gjelder å beregne fremtidige resultatinntekter, har vi per i dag begrenset informasjon. Vi forutsetter derfor i denne beregningen at det ikke er noen vesentlige endringer i resultatinntekter i perioden (med andre ord, utvekslingsstudenter, doktorgrader, publikasjonspoeng, NFR- og EU-inntekter blir værende på 2014 nivå). Det eneste unntaket er for studiepoeng som vi forventer skal stige med 1 % per år – noe som tilsvarer den gjennomsnittlige nedgangen i perioden 2009 – 2014, se tabell 5.

Tabell 5: Forutsetninger i inntektsmodell

Parametre	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Studiepoeng	1 %	2 %	2 %	4 %	2 %	1 %
Utteksling	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Doktorgrader		10 %	5 %	0 %	0 %	0 %
Publiseringspoeng	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Endring i aktivitet EU	0 %	-10 %	20 %	0 %	0 %	0 %
Endring i aktivitet NFR	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Tabell 6: Historiske studiepoeng per enhet 2009-2014 fra DBH

Institutt	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Filosofisk institutt	-	-	-	-	-	-
Griegakademiet - Institutt for musikk	145	152	167,2	155,1	161,8	174,7
Institutt for arkeologi, historie, kultur og religio	573,7	577,4	571,5	559,3	539,5	496,7
Institutt for filosofi og førstesemesterstudium	75,8	86,7	96,4	99,6	94	85,3
Institutt for fremmedspråk	416,1	420,7	391,2	427,5	388,2	399,6
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske	474,7	508,9	524,9	504,1	634,4	648,2
Senter for kvinne- og kjønnsforskning	-	-	-	-	-	7,7
Senter for vitenskapsteori	-	6	4,4	0,6	0,4	0,7
Uspesifisert underenhet	338,2	343,2	326,8	314,7	159,7	137,3
Sum	2023,7	2094,9	2082,4	2060,8	1978,1	1950,3
Endring i %	-1 %	4 %	-1 %	-1 %	-4 %	-1 %

Tallene for LLE inkluderer Norskkursene

Se vedlegg 4 og 5 for historisk utvikling i doktorgrader og utvekslingsstudenter.

Tabell 7: Inntekter og kostnader per år med allerede vedtatte tiltak (uten overføringer)

Før tiltak	Regnskap			Prognose	Budsjett	Langtidsbudsjett			
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inntekter	356 824	372 518	379 186	370 164	374 485	384 736	390 750	396 888	407 042
Kostnader	-349 809	-365 628	-402 906	-395 463	-400 694	-408 770	-418 158	-429 076	-441 483
Resultat før tiltak	7 015	6 890	-23 719	-25 299	-26 209	-24 034	-27 407	-32 189	-34 441

Tabellen over viser inntekter og kostnader uten overføringer dersom vi ikke hadde satt inn tiltak. Da ville kostnadene ligge ca. 26 millioner kroner høyere enn inntektene i 2016. Fram mot 2020 vil forskjellen mellom årlige inntekter og utgifter øke til om lag 34 millioner per år.

På kort sikt kan fakultetet bare komme i balanse ved å justere kostnadene og det er først og fremst lønnskostnadene som må reduseres. På lang sikt må vi også kunne regne med positive resultateffekter på inntektssiden knyttet til studiepoengproduksjon. Arbeidet med studieprogrammene, med å bedre rekrutteringen og gjennomføringen tror vi vil gi resultater.

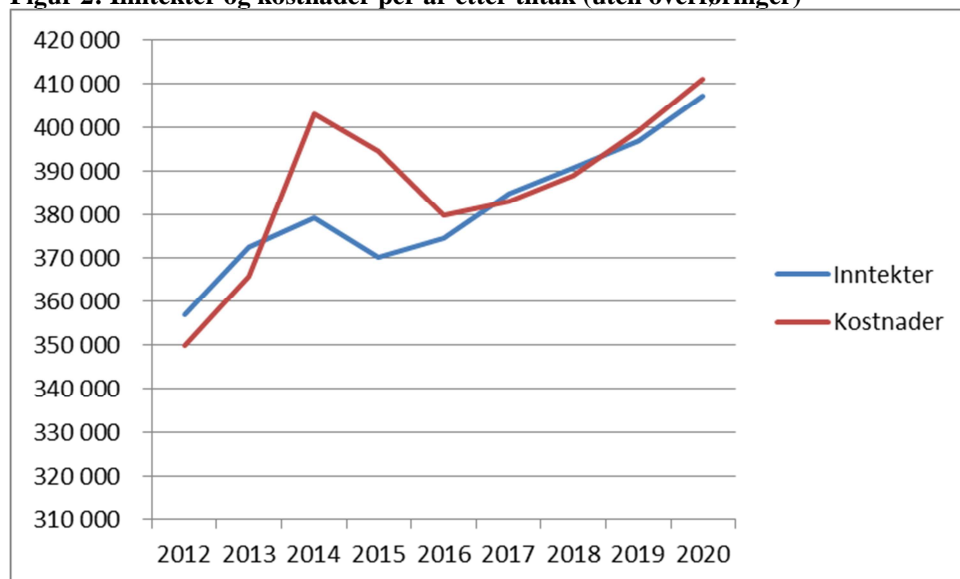
Derimot er det lagt til grunn i inntektsprognosen fremover at det ikke vil være store endringer i resultatinntekter på forskningssiden, dvs. verken nedgang eller oppgang. Det betyr at dersom det blir en vekst samlet sett på disse parameterne så vil situasjonen se lysere ut.

	Prognose	Budsjett	Langtidsbudsjett			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tiltak Lønn						
Trekke vitenskapelige stillinger	301	4 676	7 191	10 092	11 011	11 684
Trekke administrative stillinger		1 500	3 000	5 000	6 000	6 000
Stanse stillinger	584	1 611	1 671	1 669	1 759	1 805
Utsatt oppstart noen av 8 nye stillinger		1 339				
Utsette oppstart i stipendiatstillinger	0	1 880	0	0	0	0
Uplanlagt avgang/permisjon		3200	3200	3200	3200	3200
Tiltak drift						
Lavere instituttbudsjett		5 000	4 000	3 000	2 000	2 000
- herav sosiale kostnader		2 100	1 680	1 260	840	840
Vikarmidler tildelt for ledige stillinger i bemannings		-3 813				
- herav sosiale kostnader		-1 601				
Lavere kostnader fakultetsdrift		5 000	5000	5000	5000	5000
Sum tiltak	885	20 892	25 742	29 221	29 810	30 529

Tabell 8: Inntekter og kostnader per år etter tiltak (før overføringer)

Etter tiltak	Regnskap			Prognose	Budsjett	Langtidsbudsjett			
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inntekter	356 824	372 518	379 186	370 164	374 485	384 736	390 750	396 888	407 042
Kostnader	-349 809	-365 628	-402 906	-394 578	-379 803	-383 028	-388 937	-399 266	-410 954
Resultat etter tiltak	7 015	6 890	-23 719	-24 414	-5 318	1 708	1 814	-2 379	-3 912

Figur 2: Inntekter og kostnader per år etter tiltak (uten overføringer)

Figuren over viser at kostnadene er høyere enn inntektene i perioden 2014-2016. Kostnader og inntekter kommer sannsynligvis i balanse fra 2017, men ikke nok til å nedbetale på underskuddet fra 2015 i denne planleggingsperioden. I så fall må inntektene økes eller kostnadene reduseres mer enn i grafen over. På lengre sikt er det større muligheter til også å påvirke inntektene gjennom gode resultater innenfor studie og forskning.

4. Det humanistiske fakultet - budsjett 2016

Budsjettet til Det humanistiske fakultet er delt i to hoveddeler: grunnbevilgningen og bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet.

Kapittelet om grunnbevilgningen er delt inn i følgende hovedområder:

- budsjettrammen ("Hvor mye får vi i bevilgninger fra UiB sentralt?")
- hvordan skal vi komme i balanse i 2016?
- budsjettfordelingen ("Hva skal midlene brukes til og hvem skal få disponere dem?").
- øremerkede midler (rekrutteringsstillinger)

Budsjettrammen er gitt, mens kostnadsreducerende tiltak og budsjettfordelingen vedtas av fakultetsstyret. Forslag til budsjettfordeling for 2016 tar utgangspunkt i den vedtatte budsjettfordelingsmodellen, eksisterende bemanningsplan og andre gjeldende forpliktelser.

Senter for Griegforskning er ikke tatt med i kostnadsgrunnlaget, da dette vil bli holdt utenfor fakultetets ordinære rammer.

4.1 Budsjettramme grunnbevilgning 2016 ("Hvor mye får vi?")

Den generelle budsjettrammen for HF er redusert fra kr 342,0 mill. i 2015 til kr 340,1 mill. i 2016. Dette utgjør en nedgang i budsjettrammen på 1,9 mill. i forhold til fjoråret, på tross av at lønns- og priskompensasjon på 2,6 %, eller 4,6 mill. kroner, er inkludert i rammen. Realiteten er derfor at budsjettet for 2016 er betydelig strammere enn i 2015, samtidig som vi vil ha med oss en negativ overføring som må tilbakebetales fra og med 2017.

Endringene viser i tabellen under og blir videre forklart i teksten.

Tabell 9: Budsjettramme grunnbevilgning HF 2016

	000 kr
Budsjettramme 2015 (i tusen kroner)	341 998
Lønns- og priskompensasjon (2,6%)	8 892
Resultatuttelling utdanning	269
Resultatuttelling forskning	-5 396
Videreføring av studieplasser	304
Flytting av KARK	-677
Strategikutt 1,0 %	-3 420
Effektiviseringskutt 0,5 %	-1 710
Endring i stipendiater og postdoktorer (sats og hjemler)	-133
Budsjettramme 2016	340 126
Endring fra 2015	-1 872

Inntektene blir redusert med 1,9 millioner fra 2015 til 2016.

Det er en økning i basis knyttet til de videreføring av de *studieplassene* fakultetet har fått i perioden 2009 til 2012 på kr 0,3 mill. I tillegg er det en økning i basis på 0,3 million knyttet til resultatuttelling utdanning.

Rammekutt for strategi og effektivisering på henholdsvis 1,0 % og 0,6 % utgjør til sammen 5,13 millioner.

Stipendiat- og postdoktorstillinger reduseres med 0,1 millioner fordi 2 midlertidige stillinger utløper i 2015, 7 andre utløper i først halvår 2016, men samtidig tilføres 8 nye stillinger fra samme tidspunkt. Satsen for nye stillinger er økt noe.

Lønns- og priskompensasjon for 2015 er på 2,9 % fra KD til UiB. Denne økningen er ikke videreført i sin helhet fra UiB til fakultetene, men til 2,6 %. Tabell 3 under viser de samme effektene som tabell 2, men her er lønns- og priskompensasjon innbakt i alle tall.

Tabell 10: Budsjetttramme 2016 med lønns- og priskompensasjon inkludert i tallene (BOA-tallene er endret i forhold til universitetsstyresaken med tallene fra HF's budsjettforslag 2016)

Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Prosjekt	Budsjett 2016	Budsjett 2015	Endring	Endring %
Basis	000000	174 761	175 696	-935	-0,5 %
Resultatmidler utdanning	000000	74 012	71 874	2 138	3,0 %
Resultatmidler forskning	000000	23 525	28 188	-4 663	-16,5 %
Øremerkede midler rekruttering stipendiater	720006	60 971	59 556	1 414	2,4 %
Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	720020	6 857	6 683	174	2,6 %
"Innenfor rammen"	000000	340 126	341 998	-1 872	-0,5 %
Øremerkede midler annet	7xxxxx	15 010	17 548	-2 538	-14,5 %
Instituttinntekter	000000	10 000	10 000	0	0,0 %
Avskrivningsinntekter	000000	1 600	1 600	0	0,0 %
"Utenfor rammen"	000000	26 611	29 149	-2 538	-8,7 %
Sum grunnbevilgning		366 737	371 147	-4 410	-1,2 %
Bidragmidler NFR	199995	26 236	37 622	-11 386	-30,3 %
Bidragmidler EU	639995	3 712	2 913	799	27,4 %
Bidragmidler andre	699995	10 405	19 854	-9 449	-47,6 %
Oppdragsmidler	100005	6 355	1 262	5 093	403,7 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		46 708	61 650	-14 942	-24,2 %
Sum totalt inntektsbudsjett		413 445	432 797	-19 352	-4,5 %

Resultatmidler for 2016 blir gitt på grunnlag av *endring* i utdanningsparametere og forskningsparametere fra 2013 til 2014.

Resultatuttellingen for *utdanning* er basert på endringen i studiepoeng og antall innreisende- og utreisende utvekslingsstudenter. Her er det faste satser per studiepoeng innenfor hver finansieringskategori og en fast sats for utvekslingsstudenter. Ved økt aktivitet vil totalbeløpet til fordeling øke (i motsetning til RBO der det er et tak på beløpet på nasjonalt nivå).

For HF ble det en økning på kr 2,1 mill. inkludert lønns- og priskompensasjon. Fra 2013 til 2014 var det en reduksjon i totale studiepoeng, men en økning for musikkutdanningen (kat. B), integrert master (kat. E) og utvekslingsstudenter. HF's studietilbud faller i hovedsakelig innenfor de tre laveste finansieringskategoriene; masterstudier (kat. D) integrert master (kat. E) og lavere grad (kat. F).

Tabell 11: Grunnlag for resultatmidler for utdanning 2016

Grunnlag resultatmidler utdanning	Finansieringskategori					
	B	C	D	E	F	utv. Stud
HF studiepoeng & utveksling						
2013	152,6	22,4	358,5	46,6	1465	252
2014	174,7	17,2	350	49	1423,4	264
Endring i studiepoeng	22,1	-5,2	-8,5	2,4	-41,6	12
Endring i %	14 %	-23 %	-2 %	5 %	-3 %	5 %

Tabell 12: Grunnlag for resultatmidler for forskning 2016

Endring i RBO fra 2015 til 2016	Resultatindikatorer			
	dr.grad	pub.	EU	NFR
2013 resultater	32	474	6 548	21 334
2014 resultater	26	374	3 593	28 905
Endring = RBO 2016	-6	-100	-2 954	7 571

Rekrutteringsstillinger To stipendiatstillinger utløp i 2015 og sju stipendiatstillinger utløper i første halvdel av 2016, men blir erstattet med åtte nye rekrutteringsstillinger fra samme tidspunkt. Alt blir budsjettert med halvtårsvirkinger. Satsen per stipendiat og postdoktorårsverk blir 809 900 per årsverk i 2016 (Grunnsats). Med alle endringer blir budsjettrammen på 67,8 millioner, opp med 1,6 mill. kr fra året før. Dette skal dekke 83,8 rekrutteringsårsverk (84,3 i 2015), der minimum 80 % eller 67 årsverk er stipendiater. Det vil ikke bli ansatt i nye stipendiatstillinger før vi har kommet i balanse.

Tabell 13: Øremerkede inntekter 2016

Øremerkede midler annet	Prosjektnr	Budsjett 2016
Frikjøp estetisk utvalg	000000	317
Kompensasjon for verv	000000	143
Utvikling av studietilbud ved HF	000000	2 000
Øremerkede midler til annuum		2 459
Vitenskapelig utstyr Griegakademiet	720009	2 000
Grieg research school	700287	300
Studiesentre England og Tyskland	700253	10 251
Øremerkede midler med egne prosjektnumre		12 551
Sum øremerkede midler		15 010

Overføringer til neste år

Fakultetets prognose for overføringer til 2016 på grunnbevilgningen er en underdekning på 15 mill. per oktober. De overføringene er knyttet til øremerkede prosjekter, som etter- og videreutdanning, egenfinansiering BOA og vitenskapelig utstyr. Mens underdekningen er størst på annuomet (11 mill. kr), stipendiater (2 mill. kr), postdoktorer (4 mill. kr) og norskkurs (400 000 eller 1,6 millioner alt etter om vi får etterbetalt for 2014).

4.2 Hvordan skal vi komme i balanse i 2016?

I tillegg til de tiltakene som allerede er iverksatt eller vedtatt er det lagt inn følgende forutsetninger i budsjettfordelingen:

Tiltak fastlønnsbudsjett:

- Ingen nyansettelser i rekrutteringsstillinger før vi nærmer oss måltallet for 2016 på 76,75 for stipendiater og 8,5 for postdoktorer.
- Det blir ikke nye utlysninger av vitenskapelige stillinger i 2016. Det vil bli gjort en ny vurdering av stillinger i budsjett 2017.
- Ekstraordinære avganger blir i hovedsak ikke erstattet i 2016.
- Svært restriktiv bruk av vikarer i administrative stillinger og reduksjon av 6 administrative stillinger i perioden 2015-2017 fordelt mellom fakultet og institutt.

Tiltak driftsbudsjett:

- Fra og med 2016 gis det kun 24 000 kr/år i driftsmidler til postdoktorer, men de 26 000 som er blitt gitt til instituttene trekkes inn. Ordningen for stipendiater blir som før.
- Tradisjonelt har instituttene fått en fordeling på 30 % av driftsbudsjettet til lønn og 70 % til drift. Dette er foreslått endret til 20/80 i 2016. Begrensningen på bruk av lønnsmidler skyldes at de sosiale kostnadene for lønn er ikke med i fordelingen ut til enhetene, men betales av fakultetet. Hvis de sosiale kostnadene blir for høye på fakultetet, må fordelingsgrunnlaget endres. Instituttene har foreslått at sosiale kostnader inkluderes i tildelingen av resultatmidler til instituttens driftsbudsjett og at det ikke fordeles mellom drift og lønn. Dette vil det arbeides videre med.
- Det er lagt inn dekning av undervisningsdelen av stillinger med 110 000 kroner i vårsemesteret for stillinger som er under tilsetning, sykefravær over 3 mnd, og foreldrepermisjon, men ingenting i høstsemesteret. Vikarbehov her må dekkes innenfor instituttets totale driftsbudsjett. Det er for øvrig lagt inn vikarmidler for instituttleder med 440 000 pr år, ved IF ingenting da det der er tilsatt vikar i full stilling). Totale kostnader er ca. 5 millioner inkludert sosiale kostnader.
- Husleie og administrasjonskostnader blir belastet på alle øremerkede midler (grunnbevilgningsfinansierte prosjekter) med samme satser per årsverk som for den eksterntfinansierte virksomheten. På denne måten kan de øremerkede midlene være med og styrke annuemet, dvs være en del av inntektsgrunnlaget og bidra til å dekke kostnader til lønn og drift. De øremerkede midlene som det ikke er knyttet ansatte til, må dekke administrative kostnader tilsvarende 5 % av bevilgningen. Målet med dette er å styrke annuemet som fordeles enhetene.

Muligheter for ytterligere reduksjoner:

- Redusere mer i fakultetets budsjett for fellestiltak og generell drift:
  - Kutte små driftsmidler med 1,5 million
  - Kutte strategiske tiltak med 0,5 million
- Kurs i overførbare ferdigheter legges på is inntil videre.
- Trekke inn små driftsmidler som det ikke er en plan for pr. 1. okt. hvert år.
- Redusere instituttens driftsbudsjetter ytterligere. Arbeidsplikten som ligger i universitetsfinansierte stipendiat- og postdoktorstillinger må benyttes til å dekke opp undervisning når vikarmidler reduseres.
- Ingen utlysning av administrative stillinger som blir ledig i 2016

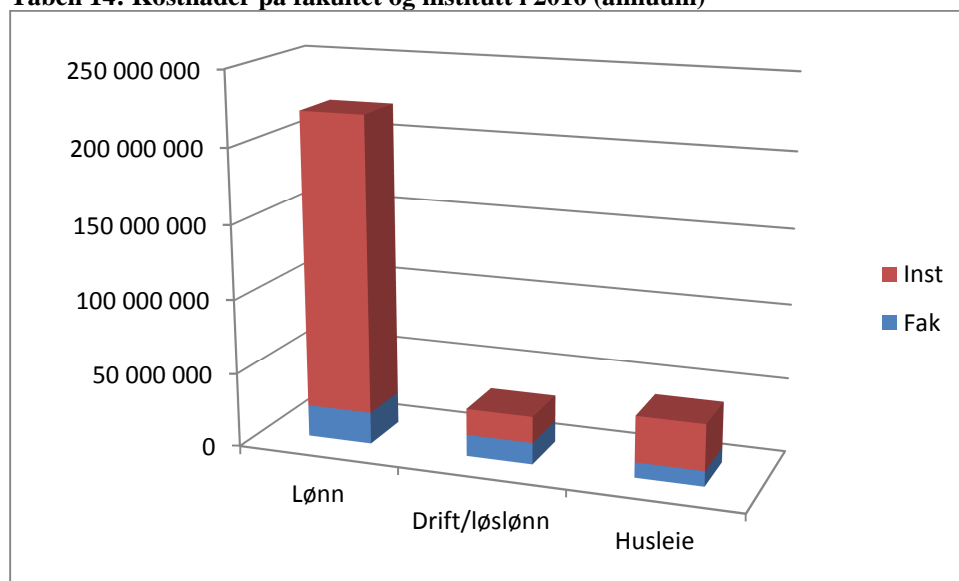
- Redusere dekning av undervisningsdelen i vitenskapelige stillinger/vikarmidler med mer enn det som allerede er lagt inn
- Utlysninger knyttet til vikarstillinger, øremerkede prosjekter og BOA-stillinger dekkes av det enkelte institutt.
- Jobbe for å få mer av midlene som er satt av sentralt til strategiske formål, for eksempel til digitalisering.

4.3 Budsjettfordeling ("Hva skal midlene brukes til og hvem skal få disponere dem?")

Grunnbevilgningen er todelt. Den består av et annuum (ca. 3/4 av tildelingen) og øremerkede midler (ca. 1/4 av tildelingen). Øremerkede midler har per definisjon et formål og skal bare i begrenset grad omfordeles. Fordeling av annuum er hovedelementet i budsjettfordelingen.

Prinsippet i budsjettmodellen om at så mye som mulig av fakultetets ressurser skal disponeres på grunnenhetsnivå, er sentralt i fakultetets nåværende strategi. Grunnenhetene har dermed et stort ansvar for oppfølging av faglige prioriteringer og kostnadskutt.

Tabell 14: Kostnader på fakultet og institutt i 2016 (annuum)

Lønn – fastlønn på institutt og fakultet

Drift/løslønn – instituttens driftsbudsjetter og fakultetet felles (se vedlegg)

Husleie – fakultet inkluderer alle studentarealer

Tabell 15: Hovedelementene i budsjettmodellen

	2016
Sum tildelt grunnbevilgning	340
Derav stip/pdok	-68
Øremerkede midler til annum (se tabell 5)	2
=KD-inntekter annum	275
<hr/>	
Instituttinntekter (annuum)	3
Totale tilgjengelige frie midler	278
<hr/>	
A. Lønnskostnader langsiktige stillingsressurser	-226
A. Forventede vikarmidler ledige stillinger	-5
A. Refusjoner	7
B. Husleie	-41
C. Fakultetets drift & særskilte/strategiske tildelinger	14
D. Driftsbudsjett institutter & sentre	-13
E. BOA-effekt på fak annum	2
Rekrutteringsstillinger - forventet overforbruk	-1
<hr/>	
Anvendelse frie midler	-263
<hr/>	
	0
Underdekning annum 2016	14,3

Budsjettfordelingsmodellen gir føringene for hvordan de frie midlene fakultetet er tildelt skal fordeles. Den tar utgangspunkt i de 5 punktene som utgjør annuemet: faste stillinger, husleie, fakultetets drift og særskilte satsinger, institutt og sentres drift, og effekt av BOA på grunnbevilgningen. Hvert av disse vil bli gjennomgått under. KD-inntekter = bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet til UiB.

Allerede før det er avsatt noe til tilbakebetaling av overforbruket i 2015 er underdekningen på 14 millioner på annuemet. Basert på erfaringstall forventes det ubrukte øremerkede midler på 7 millioner kroner og i tillegg en sannsynlig innsparing knyttet til uplanlagt avgang slik at effekten på grunnbevilgningen blir et overforbruk på 5,5 millioner (som i langtidsbudsjettet i tabell 8). Det blir derfor vesentlig å komme i balanse i 2016 som enkeltår på annuemet.

Pkt. A Lønnsbudsjett langsiktige stillingsressurser

Lønnsbudsjettet for 2016 er basert på stillinger innenfor den langsiktige bemanningsplanen og andre kjente forpliktelser på kr 226 mill. kr. I kapittelet om langtidsbudsjettet er det for 2016 lagt inn en innsparing på avganger som ikke er planlagt på 3,2 millioner. Noe av dette kan også slå inn på annum, men er ikke tatt med i tabellen over. Universitetsfinansierte rekrutteringsstillinger, midlertidig ansatte og prosjektansatte er ikke tatt med her, men avsetning til professoroppyrkk og sosiale kostnader for midlertidige stillinger på institutt er

tatt med.. En fast forpliktelse om stilling etter endt prosjektperiode i Bergen Forskningsstiftelse er med i grunnlaget.

Tabell 16: Budsjetterte lønnskostnader 2016 på grunnbevilgningens annuum

	Årsverk	Lønnsbudsjett 2016
HF-FAK	34	22 355 386
IF	59	45 469 724
LLE	65	53 053 159
AHKR	57	48 451 802
FOF	19	14 151 643
GA	42	30 704 886
SKOK	5	4 047 736
SVT	7	5 823 232
	289	224 057 568
Professoropprykk		2 000 000
Sosiale kostnader instituttbudsjett		1 163 000
Lønnsbudsjett 2016		227 220 568

Fakultetet inkluderer stillinger knyttet til fakultetssekretariatet og HSU. Ansettelser knyttet til examen facultatum og Skrivesenteret ligger i hovedsak på Institutt for filosofi og førstesemester og er inkludert over sammen med fagstudiet og administrasjon. HSU totalt 85 % stilling betalt av fakultetet i 2015 fram til sommeren 2016.

I tillegg til det ordinære lønnsbudsjettet avsettes 2 mill. til professoropprykk.

Professoropprykk har tilbakevirkende kraft til søknadstidspunktet og kan dermed utgjøre betydelige beløp. Beregnet lønnsvekst på 2,6 % ligger inne i lønnsbudsjettet.

I budsjettfordelingen legger vi inn en forventet besparelse på refusjoner i forbindelse med sykdom og permisjoner på 7 mill. kr som tilsvarer 1,5 % refusjoner på sykdom og 1,5 % på (foreldre)permisjoner. Dette er basert på erfaringstall fra tidligere år.

Pkt. B Areal og husleie

Totale husleiekostnader som går inn i beregningsgrunnlaget i budsjettfordelingsmodellen er 40,8 mill. Internhusleien for 2016 blir på 34,8 millioner for kontorlokaler og på 5,0 mill. for undervisningsrom. I tillegg betaler fakultetet 1,3 mill. for leie av kontorer og undervisningslokaler for musikkterapi. Om lag 0,2 mill. av denne husleien vil bli viderefakturert.

Alle fakulteter blir belastet for husleie for kontorer og undervisningslokaler. Fra og med 1.7.2010 ble husleien basert på 4 komponenter: grunnleie, drift, felleskostnader og energi. Tiltak har blitt gjort på hele UiB for å synliggjøre og få ned energikostnaden. *Internhusleien* øker med 4,3 % for HF i 2016.

Tabell 17: Husleie

mill. kr.	2016	2015	2014
Internhusleie - kontorer	34,8	33,1	32,3
Intern husleie - undervisningsrom	5,0	5,1	4,5
Ekstern husleie - kontorer	0,9	0,9	0,9
Ekstern husleie - viderefakturering	-0,2	-0,2	-0,5
Ekstern husleie - undervisningsrom	0,3	0,3	0,4
Sum	40,8	39,2	37,6

	mill. kr
Det humanistiske fak. Studentareal	8,9
Det humanistiske fak. Sekretariatet	1,3
Institutt for fremmedspråk	3,3
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	7,5
Institutt for arkeologi, historie, kulturvit. og religionsvit.	7,5
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier	3,5
Griegakademiet	7,6
Senter for kvinne-og kjønnsforsk.	0,7
Senter for vitenskapsteori	0,7
Totale husleiekostnader basert på areal	41,0

Pkt. C Fakultetets drift og særskilte /strategiske tildelinger

Det har vært en gjennomgang av fakultetets kostnader, og avtalen med Cinemateket er sagt opp fra og med 1.1.2016. Vi foreslår å kutte små driftsmidler til 1,5 millioner. Timemidler til Griegakademiet er holdt uendret fra 2015, mens driftsbevilgningene til SKOK og SVT er redusert med den reelle inntektsendringen på 1,3 %.

Pkt. C inneholder de fleste elementer som ikke framkommer under de andre punktene. Det er en svært variert blanding av utgifter og inntekter til fakultetet. Inntektene er knyttet til drift og husleie for stipendiater og postdoktorer, mens mesteparten av utgiftene under pkt. C gjelder sentrale belastninger og forpliktelser samt særbevilgninger til instituttene inkludert små driftsmidler. Vedlegg 3 viser en detaljert oppstilling av budsjettet for 2016.

Det som er tatt med under pkt. C er inndelt i følgende hovedgrupper:

Tabell 18: Fakultetets drift og særtildelinger

	mill. kr.
Eksterne avtaler eller forpliktelser	1,0
Særbevilgninger til institutt/sentre	9,0
Ex.phil, eksamenskostnader og kopinoravgifter	5,6
Driftskostnader fakultetsledelse	1,1
Tilskudd til studentorganisasjoner	0,3
Generell drift fakultetet felles	6,0
Fakultetets driftsinntekter fra stip/pd/øremerket	-9,2
Fakultetets driftskostnader og driftsinntekter	13,8

For mer detaljert oppstilling av alle underposter, se vedlegg 1.

Inntekter til annuum	Årsverk	Husleie	Adm. HF	Budsjett 2016
stip	77	5 297 000	1 842 000	7 139 000
postdok	10	719 000	250 000	969 000
øremerket	14	804 000	280 000	1 084 000
Total	101	6 820 000	2 372 000	9 192 000

Beregningen av inntekter fra øremerkede tiltak er forsiktig. Det er derfor ikke tatt full høyde for inntekter fra norskkursene som er finansiert av et særbudsjett og ex.phil. som er finansiert av alle fakultetene. Dersom dette skulle være med, ville inntektene til annuum kunne øke med 3,6 millioner, men dette er ikke tatt med i fordelingen.

Inntekter til annuum	Årsverk	Husleie	Adm. HF	Budsjett 2016
Ex.phil.	26	1 763 353	613 340	2 376 693
Norskkurs	13	924 600	321 600	1 246 200
Total	39	2 687 953	934 940	3 622 893

Pkt. D Resultatbaserte driftsbudsjett til instituttene og sentrene

På grunn av en kraftig nedgang i inntekter både på studiesiden og forskningssiden – til sammen 5,1 mill., vil det også være mindre å fordele til instituttens driftsbudsjetter. Selve fordelingsgrunnlaget er basert på 2014-tall for doktorgrader, publiseringspoeng, NFR-inntekter og EU-inntekter. Se vedlegg 4 for detaljer.

Selv om vi ikke har et budsjett i balanse når midler er avsatt til lønn, husleie, fakultetets drift og forventede inntekter til fakultetet fra BOA-virksomheten, er det foreslått 13 mill. kroner til driftsbudsjett til institutt og sentre. I 2015 ble det fordelt 18 millioner. Se vedlegg 2 og 3 for detaljer om fordelingen av driftsbudsjett til institutt og sentre.

KD har endret vektingen i RBO for 2016, og vi har derfor endret HF's fordeling tilsvarende:

	2015-fordeling	2016-fordeling
Doktorgrader	30 %	29 %
Publikasjonspoeng	30 %	29 %
NFR-inntekter	22 %	21 %
EU-inntekter	18 %	21 %

Tabell 19: Resultatbasert driftsbudsjett 2016

Pkt. D	2016	2015	Endring	I %
IF	2 564 000	3 573 000	(1 009 000)	-28 %
LLE	3 719 000	4 657 000	(938 000)	-20 %
AHKR	3 266 000	4 882 000	(1 616 000)	-33 %
FOF	823 000	1 138 000	(315 000)	-28 %
GA	1 903 000	2 304 000	(401 000)	-17 %
SKOK	65 000	196 000	(131 000)	-67 %
SVT	175 000	474 000	(299 000)	-63 %
Andre	485 000	776 000	(291 000)	-38 %
TOTAL	13 000 000	18 000 000	(3 000 000)	-14 %

I tabell 17 blir ca. 0,5 mill. kr fordelt til "Andre". Dette inneholder resultater fra fellestiltak, eller faktorer som er tatt ut av modellen. For den utdanningsbaserte fordelingen er det utvekslingsstudenter til studiesentret i York samt studiepoeng for Ole Bull akademiet, ex.fac., og oversettelse som er tatt ut. Norskurs for fremmedspråklige er fordelt til LLE i tråd med DBH-rapporteringen.

Fra og med 2016 tar går vi bort fra at resultatmidlene skal deles i en lønns- og driftsdel og fordeler alt som driftsmidler. Derfor har vi flyttet undervisningskompensasjon for prodekaner til pkt. C.

Prinsipper for overføring av instituttenes driftsbudsjett fra 2015 til 2016

Prinsippene for hvilke midler grunnenhetene kan overføre til 2016 blir som til 2015, men avhengig av hva fakultetet selv får overført: I budsjettfordelingsmodellen er det lagt opp til følgende prinsipp: «Dersom kostnadene i instituttregnskapet er lavere enn totalrammen, kan institutt og sentre overføre til neste år øremerkede bevilgninger fra eksterne kilder eller fra universitetet sentralt eller grunnbevilgningsprosjekter (7xxxxxx) som er tillatt overført til et annet budsjettår pluss inntil 5 % av totalrammen i instituttbudsjettet ved slutten av året. Ikke alle øremerkede bevilgninger er tillatt overført fra ett år til et annet, for eksempel små driftsmidler (710028). Midler bevilget til grunnenhetene skal primært brukes i året de blir bevilget. De samme midlene kan ikke overføres til neste år mer enn én gang. Underskudd overføres i sin helhet til året etter.»

Det er vanskelig å anslå hvor mye dette kan dreie seg om, ettersom forbruket på instituttnivå alltid er svært høyt i desember, og det blir vanskelig å si noe om hvor mye innsparingstiltakene for 2015 vil utgjøre.

Pkt. E Effekter på grunnbevilgningen som følge av bidrags- og oppdragsprosjekter (BOA)

Når det gjelder viderefordeling av inntekter fra BOA regner vi kun med husleieinntektene fra BOA-årsverkene som kommer på fakultetsnivået.

	Vitenskapelige BOA-årsverk		Teknisk /administrative BOA-årsverk	
	2015	2016	2015	2016
Fellesbidrag sentralt	132 000	136 000	66 000	68 000
Husleie	66 000	69 000	66 000	69 000
Admin HF	22 400	23 000	22 400	23 000

Fra tabellen over er det kun husleie og admin HF som gir ekstra inntekter til fakultetet, som igjen blir en del av budsjettfordelingen. Fellesbidraget er midlene som trekkes inn sentralt. I november 2014 var det ca. 40 årsverk innenfor BOA, mens det i 2015 bare har vært 34 BOA-årsverk. For neste år forventes det 22 vitenskapelige og 1 teknisk/administrativt BOA-årsverk.

Med satsene som gjelder for 2016 gir dette 1,9 millioner i husleieinntekter og 0,7 millioner til å dekke administrasjon ved fakultetet, totalt 2,6 millioner kr.

Inntekter til annuum	Årsverk	Husleie	Adm. HF	Budsjett 2016
BOA vit	22	1 518 000	528 000	2 046 000
BOA t/a	1	69 000	24 000	93 000
nasj.prøver	5	345 000	120 000	465 000
Total	28	1 932 000	672 000	2 604 000

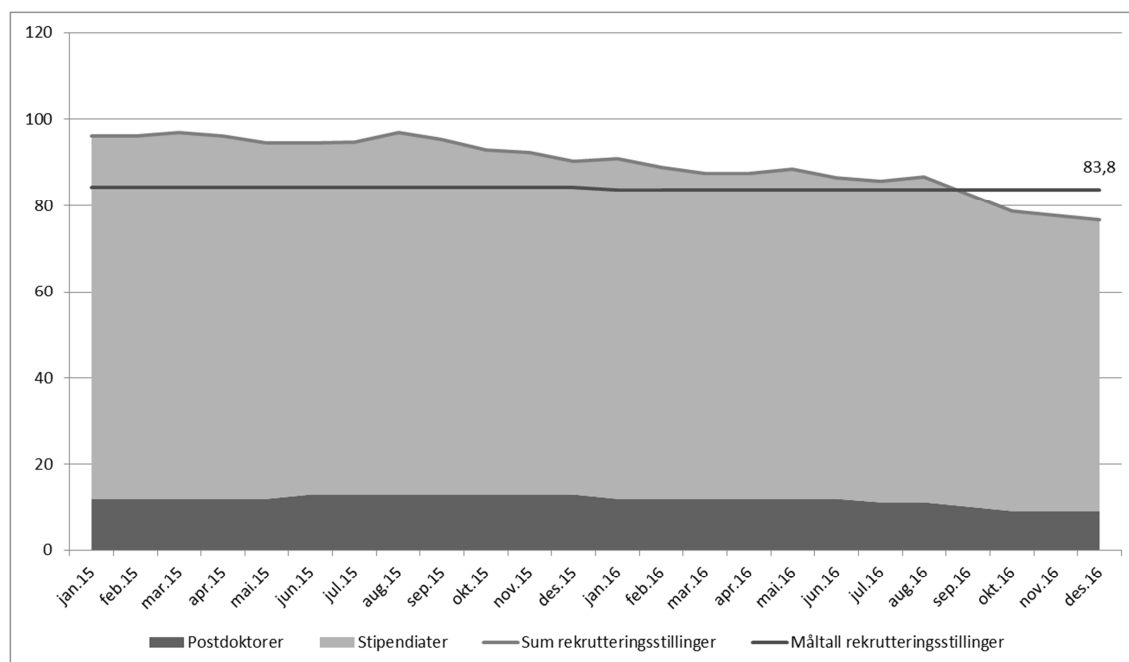
Det kan være andre effekter av BOA-virksomheten, for eksempel egenandeler, overheadinntekter eller frikjøp. Disse effektene kommer hos prosjekteier (institutt/sentre) og er ikke del av fakultetets budsjettfordeling, men likevel en del av handlingsrommet på instituttnivå.

4.4 Øremerkede midler

Fakultetet mottar en rekke øremerkede midler eller særbudsjetter som ikke går inn i budsjettfordelingen, men som er viktige elementer i finansieringen av fakultetets grunnbevilgning. De viktigste øremerkede midlene er rekrutteringsstillinger (stipendiater og postdoktor), studiesentrene i York og Kiel, examen philosophicum, norskkursene, utvikling av studietilbud ved HF, topp- eller egenfinansiering til eksternfinansierte prosjekter, øremerkede investeringer til Griegakademiet, osv.

Rekrutteringsstillinger – effekt på budsjettfordelingen i 2016

Fakultetet har i 2015 ligget over måltallet for rekrutteringsstillinger. Overforbruk på rekrutteringsstillinger må dekkes på fakultetets grunnbudsjett og er beregnet til 1 million i 2016.

5 Budsjettmål – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

HF har i perioden 2010-2015 hatt BOA-inntekter på mellom 50 og 66 millioner kroner årlig. I 2015 tar flere større prosjekter slutt, blant annet Holberg-prosjektet, bokverket Norges fiskeri- og kysthistorie, og ERC-prosjektet Tracsymbols, som alle har pågått over mange år. Tilfanget av nye prosjekter er ikke like stort. Vi forventer BOA-inntekter i underkant av 50 millioner i 2016. Det er fakultetets vurdering at det er et større potensiale for eksternt finansiert aktivitet i HF's fagmiljøer. Fakultetet hadde som målsetting at det skulle sendes 1 søknad for henholdsvis ERC StG, ERC CoG og AdG i 2015. Hittil i 2015 har det blitt sendt flere søknader innenfor EUs nye rammeprogram H2020, og målet for innsendte ERC-søknader ser ut til å være innen rekkevidde, med unntak av ERC CoG. I tillegg til EU, er det søknadsaktivitet knyttet til Norges Forskningsråd, men resultatet fra årets FRIHUMSAM utlysning var magert. Det ble sendt 4 SFF-søknader i høst.

Mye ressurser har blitt satt inn på søknadsskriving, både faglig og administrativt, og det er lagt inn en moderat forventning om tilslag på dette i vedlagte måltall for 2016. Fakultetet arbeider langsiktig og systematisk med å forbedre søknadsprosessene knyttet til eksterntfinansiering, og har blant annet opprettet en administrativ BOA-gruppe for formålet. Bidrags- og Oppdragsfinansiert Aktivitet (BOA) bidrar til styrket forskningsinnsats ved fakultetet, økt rekrutteringsgrunnlag, doktorgradsproduksjon, flere postdoktorer, publikasjoner og til mer internasjonalt samarbeid. Erfaringer tilsier at også søknadsutviklingen i seg selv gir verdifull kunnskapsoppbygging og utvidelse av internasjonale nettverk. Det er en klar ambisjon at nedgangen vi ser for oss i 2016 skal bli kortvarig.

Egenandeler og egenfinansiering til prosjektutvikling og forskningsprosjekter er i mange tilfeller en forutsetning for å få tilslag på søknader om eksternt finansiering. Avsetning av strategiske midler til egenandeler og egenfinansiering anses derfor som et viktig virkemiddel for å støtte søknader, men dette blir det mindre rom for i en stram økonomisk situasjon. Det meste av fakultetets eksterntfinansierte virksomhet er definert som bidragsaktivitet. I forhold til 2015-budsjettet, forventer fakultetet i 2016 en nedgang i totalomfang av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet på ca. 14 millioner kroner.

Tabell 20: Utvikling bidrags- og oppdragsaktivitet 2013-2014, prognose 2015, måltall 2016

			Prognose	Måltall
	2013	2014	2015	2016
1. Oppdragsaktivitet	2,9	4,7	4,9	6,4
2. NFR - bidragsaktivitet	22,5	28,7	32,7	26,2
3. EU - bidragsaktivitet	5,9	5,8	3,1	3,7
4. Annen bidragsaktivitet	20,7	15,7	19,9	10,4
BOA inntekter	52,0	54,9	60,6	46,7

Tabell 21: Ordrereserve og egenfinansiering BOA

Ordrereserve BOA				
basert på PA-prosjekter per 07.12.15	2016	2017	2018	2019
1. Oppdragsaktivitet	8,3	2,6	0,9	0,0
2. NFR - bidragsaktivitet	29,7	8,5	2,3	0,0
3. EU - bidragsaktivitet	0,5	0,4	0,2	0,0
4. Annen bidragsaktivitet	9,2	3,6	0,9	0,6
BOA inntekter	47,7	15,2	4,4	0,6

Planlagt					
UiB egenfinansiering	2016	2017	2018	2019	2020
1. Oppdragsaktivitet					
2. NFR - bidragsaktivitet	3,4	2,1	1,5	1,1	1,1
3. EU - bidragsaktivitet					
4. Annen bidragsaktivitet	1,9	0,7	0,7	0,7	-1,1
BOA inntekter	5,3	2,8	2,2	1,8	0,0

Prosjektporteføljen for årene framover viser situasjonen slik den ser ut i begynnelsen av desember. Nye prosjekter som blir tildelt i framtiden viser ikke her. Nylig tildelte prosjekter innenfor EVU-området er heller ikke med, men vil kunne øke oppdragsfinansieringen noe i årene framover. For eksempel har vi nylig fått tilslag på kompetanse for kvalitet.

5.1 Bidrag fra Forskningsrådet

Forskningsrådet er fakultetets største eksterne inntektskilde. Måltallet for NFR-inntekter er 37,6 millioner for 2015, mens prognosen er 32,7 millioner. I september meldte vi inn et forventet budsjett på 26,2 millioner kroner for den forskningsrådsfinansierte aktiviteten i 2016. Av dette er 22 millioner videreføring av eksisterende eller nylig tildelte prosjekter, mens 4,3 millioner er antatt ny aktivitet som resultat av prosjektsøknader meldt inn av institutt og sentre som for tiden er til behandling hos NFR eller som det skal søkes om.

Forutsetningene for anslaget på nye NFR-prosjekter er reelle, planlagte søknader til NFR, samt en antagelse om nye muligheter som kan oppstå i 2016. Tilslagsprosenten varierer fra prosjekt til prosjekt og fra institutt til institutt.

5.2 Bidrag fra EU

Måltallet for EU-inntekter er 2,9 millioner for 2015, mens prognosen er 2,8 millioner. Inntekten fra EU-prosjekter ventes å bli 3,7 millioner kroner i 2016. Det må nevnes at kun 0,7 millioner er basert på eksisterende prosjektportefølje, mens 3 millioner er antatt ny aktivitet. Fakultetet har både innsendte og planlagte EU-søknader og har derfor lagt inn forventninger om tilslag på nye EU-prosjekter i måltallet for 2016.

5.3 Andre bidragsinntekter

Måltallet for andre bidragsinntekter er 19,8 millioner for 2015, mens prognosen er 19,4 millioner. For 2016 forventer vi nesten en halvering av inntektene å til 10,4 millioner. Av dette er 8 millioner basert på videreføring av eksisterende eller nylig tildelte prosjekter, mens 2,4 millioner er antatt nye prosjekter.

Nylig fikk Griegakademiet – Institutt for musikk tilslag på sin prosjektsøknad *Wheels within Wheels* fra [Prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid](#) (PKU) på 3,7 millioner over

3 år. Det viser seg at disse prosjektmidlene er definert som grunnbevilgning selv om man i søknadsfasen blir bedt om å budsjettere i tråd med NFRs retningslinjer. Dersom det eksternfinansierte prosjektet hadde vært definert som BOA, ville bidragsinntekter fra andre vært 0,5 millioner høyere i 2015 og 1,2 millioner høyere i 2016 .

5.4 Oppdragsinntekter

Ansvar for nasjonale prøver i engelsk ligger hos Utdanningsdirektoratet som kjøper tjenester for å gjennomføre dette. Fra 2012 har UiB hatt ansvaret i regi av Institutt for fremmedspråk, men med Uni Research som underleverandør av tjenester. Kontrakten er 5-årig. Rammen per år er på 5,25 millioner kroner inkl. mva. Denne avtalen er blitt utvidet til også å omfatte 3. klassetrinn og totalrammen blir nærmere 6 millioner pr år.

Et EVU-prosjekt for arbeidslivsstudier har en budsjetttramme på ca 0,7 millioner årlig.

Vedlegg

Vedlegg 1 Fakultetets drift og særskilte tildelinger (pkt. C)

Vedlegg 2 Grunndata for resultatfordeling (pkt. D)

Vedlegg 3 Fordeling til institutt og sentre (pkt. D)

Vedlegg 4 Utvikling i antall utvekslingsstudenter (DBH)

Vedlegg 5 Utvikling i antall doktorgrader (DBH)

Eksterne avtaler og forpliktelser	2016
Ole Bull Akademiet - studiepoeng	150 000
Cinemateket - sagt opp fra 1.1.2016	-
Forskningsrådgiver 25% stilling	209 000
SV - 20 % Delfinansiering av datasekretær ved NSD	105 000
Utenlandssentre - Det norske institutt i Roma	321 000
Utenlandssentre - Studiesenter i Caen OFNEC	123 000
Utenlandssentre - Det norske universitetssenter i St. Petersburg - reisekostnader styreverv?	15 000
US Fulbright-professor delfinansiering	78 000
RegReg - belønningsmidler til SV (t.o.m. 2016)	-
Samspel 2014 og 2015	-
Total - eksterne avtaler og forpliktelser	1 001 000
Særbevilgninger institutt/sentre pkt. C	2016
Små driftsmidler	1 500 000
Vikarmidler for prodekaner (AHKR/FOF - tidligere under pkt. D) (u. sos. kostn.)	440 000
Vikarmidler instituttledere LLE, AHKR, FOF, GA (u.sos.kostn)	1 760 000
Støtte /vikarmidler til småfagene/språkfagene	-
Programsensur lønn/reise fordelt til instituttene (u.sos.kostn)	490 000
Studentreiser for språkstudenter til andre sentre enn York IF	-
Studentreiser for språkstudenter til York IF	-
Sommerkurs nordisk LLE	300 000
Praktinfo - drift LLE	10 000
RegReg drift AHKR - avsluttes 2016	12 000
Tørrlaboratorium for AHKR (ikke fordelt ut, men lå igjen på fak.)	-
Drift Ex.fac. FOF	35 000
Sensur ex.fac. (u.sos.kostn)	200 000
Grieg Timemidler (u.sos.kostn)	2 677 000
NY! Særbevilgning pkt. C - Finansiering GRS (sak 13/13845) - ikke fordelt pga øremerking	-
Grieg styrking fra 2012	239 000
Grieg - kunstnerisk utviklingsarbeid	39 000
SKOK - drift	502 000
SKOK - internasjonaliseringsavtale Duke	-
SVT - drift	738 000
Olav H. Hauge - stiftinga LLE	15 000
Total - særbevilgninger institutt/sentre	8 957 000
Sentrale belastninger og forpliktelser	
Examen philosophicum (HF andel)	3 700 000
Eksamenskostnader	1 300 000
Kopinoravgift	600 000
Total - sentrale belastninger	5 600 000
Driftskostnader fakultetsledelse	
Fakultetsstyre og tilsettingsråd	50 000
Strategiske formål / felles strategiske tiltak	500 000
ARK-undersøkelse 2016	125 000
Formidling, Spurvuglepris og Formidlingspris	100 000
Dekanens driftsmidler	100 000
Dekanatet / ledergruppen	250 000
Total - fakultetsledelse	1 125 000
Tilskudd til studentorganisasjoner:	
Tidsskriftet Replik driftstilskudd	-
Tidsskriftet Atrium trykkeutgifter	-
HSU - ansettelse	
HSU - driftsstøtte + fadderarr (lønn 2016 viser under fastlønn)	335 000
Stip-HF (2016 flyttet til stipendiatprosjekt)	-
Total - studentorganisasjoner	335 000
Generell drift fakultetet felles	
Studentrekruttering - øremerkede midler 2015	-
Middelalderkonferanse 2015	-
Lærerutdanningen PUHF inkl. programsensur	100 000
Investeringer PC-er	250 000
Driftskostnader fakultetet felles	1 300 000
Sosiale kostnader for lønnsmidler instituttene pluss timelærere Grieg og programsensur inst	2 500 000
Bedømmelse/utlysning faste stillinger /professoroppykk	1 000 000
Driftskostnader fakultetssekretariatet	800 000
Total - generell drift	5 950 000
Pkt. C kostnader	22 968 000
Pkt. C inntekter fra stip/pd og øremerkede prosjekter	-9 192 000
Netto pkt. C	13 776 000

UNIVERSITETET I BERGEN - DET HUMANISTISKE FAKULTET
 DATAGRUNNLAG FOR RESULTATFORDELING I BUDSJETTFORDELINGSMODELL
 DBH tall fra 2014 er grunnlag for budsjettfordelingen i 2016

Vedlegg 2

Kriterier for forskningsbasert fordeling (RBO):

Vekting	29 %	29 %	21 %	21 %	25 %
Grunnlag forskningsbasert fordeling	1) Doktorgrader	2) Publikasjons-poeng	3) Ekstern-finansierte inntekter - NFR	4) Ekstern-finansierte inntekter - EU	Prosentvis fordeling forskningsresultater
IF	3	77,4	5 105 588	3 039	13 %
LLE	11	101,1	9 518 533	2 166 236	35 %
AHKR	8	135,8	6 047 740	2 692 704	33 %
FOF	2	18,7	4 024 936	214 066	7 %
GA	2	21,3	-	-	4 %
SKOK	-	15,5	60 137	-	1 %
SVT	-	4,3	2 537 885	914 454	5 %
Andre	-	-	281 242	-	0 %
TOTAL	26	374,1	27 576 061	5 990 499	100 %
<i>UiB totalt</i>	216	1956,6	386 126 626	66 319 684	
<i>HF andel av UiB</i>	12,0 %	19 %	7 %	9 %	

Kriterier for studiebasert fordeling:

Vekting	10 %	90 %			75 %
Grunnlag studiebasert fordeling	5) Utvekslings-studerende*	6) Studiepoengsproduksjon (vektet per finansieringskategori) **			Prosentvis fordeling studieresultater
	Utreisende	Bachelor	Master	Totalt (BA+MA)	
IF	70,0	294,4	157,8	452,2	23 %
LLE	14,0	490,4	247,4	737,8	28 %
AHKR	11,0	369,2	191,3	560,5	21 %
FOF	6,0	69,8	23,3	93,1	4 %
GA	6,0	336,0	174,6	510,6	19 %
SKOK		7,7	0,0	7,7	0 %
SVT		0,3	0,6	0,9	0 %
Andre		141,3	0,0	141,3	5 %
TOTAL	107,0	1 709,1	794,9	2 504,0	100 %
<i>UiB totalt</i>	624,0	9 794,1	7 022,5	16 816,6	
<i>HF andel av UiB</i>	17 %	17 %	11 %	15 %	

* Utreisende utvekslingsstudenter unntatt individbaserte avtaler og reiser til studiesentre. DBH tall =111, mens FS=?

** Studiepoeng for Ole Bull akademiet er tatt ut fra Griegakademiet (4,6 Kat. B).

** Studiepoeng for norskkursene er lagt til LLE (9,8 Kat. F).

** "Andre" ellers er knyttet til ex.fac, og muligens oversettelse.

UNIVERSITETET I BERGEN - DET HUMANISTISKE FAKULTET
 RESULTATFORDELING I HFS BUDSJETTFORDELINGSMODELL - INSTITUTT OG SENTRE
 DBH tall fra 2014 er grunnlag for budsjettfordelingen i 2016

Vedlegg 3

Til fordeling:
 13 000 000

Forskningbasert fordeling (RBO):						Studiebasert fordeling:						Andel av totalen	Total resultat fordeling	Resultatfordeling i 2015 budsjett	
942 500 29 %		942 500 29 %		682 500 21 %		682 500 21 %		3 250 000 25 %		975 000 10 %					8 775 000 90 %
Pkt. D	1) Doktorgrader	2) Publikasjonspoeng	3) Ekstern-finansierte inntekter - NFR	4) Ekstern-finansierte inntekter - EU	Fordeling forskningsresultater	5) Utvekslings-studenter		6) Studiepoengsproduksjon (vektet per finansieringskategori)			Fordeling studie-resultater				
						Utreisende	Totalt	Bachelor	Master	Totalt					
IF	108 750	195 000	126 362	346	430 458	70,0	637 850	294,4	157,8	1 584 687	2 222 537	20 %	2 653 000	3 573 000	
LLE	398 750	254 709	235 581	246 800	1 135 841	14,0	127 570	490,4	247,4	2 585 541	2 713 111	30 %	3 849 000	4 657 000	
AHKR	290 000	342 132	149 680	306 781	1 088 593	11,0	100 234	369,2	191,3	1 964 037	2 064 271	24 %	3 153 000	4 882 000	
FOF	72 500	47 112	99 616	24 389	243 617	6,0	54 673	69,8	23,3	326 084	380 757	5 %	624 000	1 138 000	
GA	72 500	53 663	-	-	126 163	6,0	54 673	336,0	174,6	1 789 343	1 844 016	15 %	1 970 000	2 304 000	
SKOK	-	39 050	1 488	-	40 539	0,0	-	7,7	0,0	26 984	26 984	1 %	68 000	196 000	
SVT	-	10 833	62 812	104 184	177 829	0,0	-	0,3	0,6	3 154	3 154	1 %	181 000	474 000	
Andre	-	-	6 961	-	6 961	0,0	-	141,3	0,0	495 171	495 171	4 %	502 000	776 000	
TOTAL	942 500	942 500	682 500	682 500	3 250 000	107	975 000	1 709	795	8 775 000	9 750 000	100 %	13 000 000	18 000 000	

1) Griegakademiet får i tillegg en bevilgning fra pkt C i modellen for å dekke timelærermidler samt kompensasjon for kunstnerisk utviklingsarbeid.

2) "Andre" fellestiltak, eller faktorer som er tatt ut av modellen.

Forskning: Ingen spesielle hensyn .

Utdanning: Utvekslingsstudenter til studiesentret i York, Studiepoeng ex.fac.. Ole Bull tatt ut fra GA. Nytt fra 2015: sommerkurs (norskurs) overført LLE. DBH har overført norskurs for utenlandske studenter

3) Dekan dekkes med full stilling i perioden, vises ikke her. Prodekan og visedekan får full vikardekning dekket av fakultetet (50 % stilling).

DBH

Om DBH
Referansegruppen
Kontakt oss
About DBH

Rapportering

Dokumentasjon

Statistikk

Studenter
Doktorgrader
Vitenskapelig publisering
Tilsette
Økonomi
Internasjonalisering
Andre data

Nøkkeltall

Egne analyser

KD-portalen

NOKUT-portalen

Webservice

Fagskolestatistikk

Selskapsdatabasen

Publiseringskanaler

ERIH PLUS

NSD
Harald Hårfagres gate 29
N-5007 Bergen, Norway
Tel +47-55 58 21 17
Fax +47-55 58 96 50
nsd@nsd.no

NSD | Datatjenester | Programvare | Undervisning | Internasjonalit

Avlagte doktorgrader (fra høst 2010)

    Rapport Dokumentasjon

Velg institusjonstype Velg organisering Velg kolonner

Velg årstall Velg semester Velg kjønn

Velg finansieringskilde Velg beregning

Institusjonstype = Universiteter

Organisering = Institusjon-avdeling-*institutt*-studieprogram

Årstall = 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015

Start ▶ Universitetet i Bergen ▶ Det humanistiske fakultet

Avdelingsnavn	2010		2011		2012		2013		2014		2015
	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår
	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater	Antall kandidater
Det humanistiske fakultet	1		1			1					
Griegakademiet - Institutt for musikk				1	3			1			2
Institutt for arkeologi, historie, kultur og religionsvitenskap	1	3	2	5	3	2	6	5	3	5	6
Institutt for filosofi og førstesemesterstudium		2	1				1	1	1	1	1
Institutt for fremmedspråk	7	1	3	4	5	1	6	3	2	1	1
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium		2	1	2	9	3	2	2	6	5	3
Senter for kvinne- og kjønnsforskning								1			
Senter for middelalderstudier (CMS)	1			2		1	2				
Senter for vitenskapsteori		1		3			1	1			1
Sum	10	9	8	17	20	8	18	14	12	14	12

DBH

Om DBH
Referansegruppen
Kontakt oss
About DBH

Rapportering

Dokumentasjon

Statistikk

Studenter
Doktorgrader
Vitenskapelig publisering
Tilsatte
Økonomi
Internasjonalisering
Andre data

Nøkkeltall

Egne analyser

KD-portalen

NOKUT-portalen

Webservice

Fagskolestatistikk

Selskapsdatabasen

Publiseringskanaler

ERIH PLUS

NSD

Harald Hårfagres gate 29
N-5007 Bergen, Norway
Tel +47-55 58 21 17
Fax +47-55 58 96 50
nsd@nsd.no

Utvekslingsopphold

Rapport **Dokumentasjon**

Velg årstall Velg semester Velg institusjonstype

Velg organisering Velg kolonner Velg kjønn

Velg avtale Velg verdensdel Velg inn/ut

Velg departement

Årstall = 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010

Institusjonstype = Universiteter

Organisering = Insttpe-Institusjon-avdeling-*institutt*-avtale-utvekslingsinstitusjon

Departement = Kunnskapsdepartementet

Start ▶ Universiteter ▶ Universitetet i Bergen ▶ Det humanistiske fakultet

Avdelingsnavn	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt
Det humanistiske fakultet	252	249	274	218	107	53
Griegakademiet - Institutt for musikk				3	9	8
Institutt for arkeologi, historie, kultur og religionsvitenskap				7	22	6
Institutt for filosofi og førstesemesterstudium				2	17	9
Institutt for fremmedspråk		5		22	70	39
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium				15	47	25
Sum	252	254	274	267	272	140

Det humanistiske fakultet

Referanse

2015/5600-GRFL

Dato

08.12.2015

Budsjettramme 2016 - Det humanistiske fakultet

Universitetsstyret vedtok i sak 102/15 budsjettfordeling for UiB for 2016. Budsjettrammer for fakultetene, sentraladministrasjonen og felles satsinger fremkommer av saksdokumentet. I dette tildelingsbrevet blir budsjettrammene for fakultetet spesifisert, generelle forutsetninger for budsjettfordelingen diskutert og forutsetninger for fakultetets disponering av rammen beskrevet. Det vises til fakultetets budsjettforslag, dekansamling og budsjettmøte med fakultetet. Generelle retningslinjer for økonomiforvaltningen gis i vedlegg.

I budsjettfordelingen for 2016 er selve budsjettet for 2016 gjort rede for, samt skisse av et langtidsbudsjett som er i samsvar med strategien til UiB. Det er lagt vekt på at årets budsjett og vurderinger med lenger tidshorisont skal gjenspeile strategien som nylig er vedtatt av styret. For budsjettåret 2016 blir det lagt til rette for videreføring av satsingen på nye studieprogram og omstrukturering av studieprogram med klare samfunnsmessige behov. Den digitale satsingen vil også videreføres gjennom en styrking av DigUiB. Innen forskning vil arbeidet med å realisere potensialet innen BOA fortsette, med ekstra fokus på EU-inntekter. Andre tiltak for å styrke forskning er å forsterke fremragende forskning, fremme tverrfaglighet og strategiske satsninger, samt forsterke fremragende prosjekter. Andre prioriterte områder omfatter aktivitet i utlandet og internasjonal nettverksbygging, kunnskapsformidling og samfunnsdialog, organisasjonsutvikling og infrastruktur.

Gjennom langtidsbudsjettet er det lagt til grunn omfordeling som et virkemiddel, der størrelsen er oppgitt i perioden 2016-2019. Denne omfordelingen er delt i to og er knyttet til finansiering av strategiske tiltak for UiB og inndekking av effektiviseringskuttet fra regjeringen. For at en slik plan skal la seg gjennomføre er det viktig at man faktisk får en effektivisering som er i samsvar med det regjeringen har lagt til grunn. Styret har gitt tilslutning til gjennomføring av et eget effektiviseringsprosjekt på UiB. Prosjektet skal gi føringer for arbeidet og utvikle egne tiltak. Den enkelte enhet har i tillegg et selvstendig ansvar for å effektivisere driften slik at kravet innfris.

I budsjettforslagene for 2016 ble fakultetene bedt om langtidsvurderinger. Det vil i 2016 bli lagt opp til mer konkret arbeid med langtidsbudsjettering. Fakultetene bes om å utforme et langtidsbudsjett i løpet av første halvår med frist 30. juni 2016.

Virksomhetsmålene til universitetet og Kunnskapsdepartementets sektormål er styrende for universitetets rapportering til Kunnskapsdepartementet og er dermed et naturlig bakteppe for

---

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 01
Telefaks 55 58 96 43

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Christies Gate 18
Bergen

Saksbehandler
Gry Flatabø

universitetets budsjettering. Vedlagt følger sektormål fra KD, mens virksomhetsmål for UiB avventer styrebehandling i februar 2016.

Generelle kommentarer til budsjettet 2016

Budsjettsalderingen

KD har i sitt budsjett lagt til grunn lønns- og priskompensasjon på 2,9 %. I statsbudsjettet er det også lagt til grunn lavere sats for pensjonsinnskudd. Dette fører til en innsparing på 7-8 mill. kroner. Siden denne innsparingen reduserer lønnskostnadene, har lønns- og priskompensasjonen blitt videreført på 2,6 % i budsjettfordelingen til fakultetene.

I budsjettfordelingen for 2015 la KD til grunn et effektiviseringskutt på 0,5 %, et kutt som blir videreført også i 2016. Dette vil bli viderefordelt enhetene ved universitetet med 0,5 % for fakultetene, UB og UM og 2 % for sentraladministrasjonen og IT. For 2016 er omfordelingen til strategiske formål 1 % av rammen for fakultetene og 0,5 % for UB og UM.

Etter fremleggelse av statsbudsjettet for 2016 er det lagt frem et tilleggsnummer som vil påvirke tildelinger fra Kunnskapsdepartementet. Disse endringene er ikke vedtatt i Stortinget og er heller ikke innarbeidet i UiB sin budsjettfordeling eller i tildelingsbrevene til fakultetene. Konsekvensene av endringene vil bli håndtert på et senere tidspunkt.

Rekrutteringsstillinger

I 2015 ble disponeringen av rekrutteringsstillinger mellom stipendiater og postdoktorer noe friere for fakultetene. I forbindelse med at det er friere å omdisponere stipendiater og postdoktorer, vil det i 2016 bare bli brukt ett prosjekt for inntektsføring for disse stillingene, se vedlegg for nærmere omtale. Tabell 1 viser fordelingen av rekrutteringsstillinger og tilhørende øremerket budsjett.

Tabell 1: rekrutteringsstillinger

Fakultet stipendiater og postdoktorer	Øremerket antall årsverk 2015	Øremerket budsjett 2015	Totalt årsverk 2016	Øremerket budsjett 2016	Endring (tusen kr)	Endring årsverk	Krav stipendiater 80 %
HF	84,3	66 239	83,8	67 828	1 589	-0,5	67,0
MN	174,3	150 157	178,8	158 669	8 512	4,5	143,1
MOF	138,8	119 580	141,0	125 102	5 522	2,2	112,8
SV	59,8	46 977	58,8	47 581	604	-1,0	47,0
JUR	24,0	18 869	24,0	19 437	568	-	19,2
PS	45,3	37 842	44,6	38 407	565	-0,7	35,7
UM	8,0	6 690	8,0	6 892	201	-	6,4
Andre/UST	2,3	1 882	5,6	4 810	2 928	3,3	4,5
Sum	536,7	448 236	544,5	468 725	20 489	7,8	435,6

Overføringer

I sak 84/12 ble det vedtatt at fakultetene sine overføringer over 2 % på GB skal godkjennes av styret. Denne prosentsatsen ble i sak 10/15 endret fra 2 % til 3 % for overføringer fra 2015.

Likestillingsmidler

Den samlede potten for likestillingsmidler videreføres på samme nivå som i fjor, jmfør tildelingsbrev 2015 (14/5319). Det gjelder både den sentrale potten og det minimumsnivået fakultetet skal sette av til likestillingsarbeid.

Eksamenskostnader.

Fakultetene betaler selv for eksamensavvikling og fordelingen per fakultet fremkommer av tabell 2. Prisen per eksamen er justert med LPK på 2,6 % fra 2015. Grunnlaget for antall eksamener inkluderer digitale eksamener noe som fører til at det er beregnet doble eksamener i noen fag. Det er rimelig å anta at mer utbredt bruk av digital eksamen på sikt vil føre til at kostnadene for eksamen vil gå ned, men i innføringsfasen med mange utførte eksamener vil det være noe høyere kostnader.

Tabell 2: eksamenskostnader per fakultet (i tusen kr)

Fakultet	Kostnad 2016
HF	1 406
MN	2 616
MO	1 228
SV	1 748
JUS	1 680
PSYK	943
SUM	9 622

Budsjettramme Det humanistiske fakultet

Fakultetet får inntekter fra Kunnskapsdepartementet gjennom tre komponenter; basiskomponent, kunnskapskomponent og forskningskomponent. I tillegg vil instituttinntekter, avskrivningsinntekter og inntekter fra bidrags- og oppdragsaktivitet utgjøre fakultetets budsjettramme.

Fakultetet har meldt inn underskuddsprognose for 2015 og venter en større negativ overføring til 2016. Det forventes at fakultetet utarbeider en plan for å justere driften til de gjeldende budsjettrammer. Økonomiavdelingen vil som avtalt være behjelpelig i dette arbeidet. Planen vil følges dette opp etter avtale mellom fakultetet og Økonomiavdelingen.

Grunnbevilgningen

Tabellen under viser hovedkategoriene i budsjettrammen for 2016 sammenlignet med 2015, endringene som kommer frem av tabellen blir kommentert under beskrivelsen av kategorien.

Tabell 3: Budsjettramme grunnbevilgningen Det humanistiske fakultet (i tusen kr)

Inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Prosjekt	Bud 2016	Bud 2015	Endring	Endring %
Basis	000000	174 761	175 696	-935	-0,5 %
Resultatmidler utdanning	000000	74 012	71 874	2 138	3,0 %
Resultatmidler forskning	000000	23 525	28 188	-4 663	-16,5 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	720006	67 828	66 239	1 589	2,4 %
Delsum rammebudsjett		340 126	341 998	-1 872	-0,5 %
Øremerkede midler annet	7xxxxx	16 165	17 548	-1 383	-7,9 %
Instituttinntekter	000000	10 000	10 000	-	0,0 %
Avskrivningsinntekter	000000	1 600	1 600	-	0,0 %
Sum grunnbevilgning		367 891	371 146	-3 255	-0,9 %
Bidragmidler NFR	199995	31 976	37 622	-5 646	-15,0 %
Bidragmidler EU	639995	2 797	2 913	-116	-4,0 %
Bidragmidler andre	699995	19 416	19 854	-438	-2,2 %
Oppdragsmidler	100005	6 051	1 262	4 789	379,5 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		60 240	61 651	-1 411	-2,3 %
Sum totalt inntektsbudsjett		428 131	432 797	-4 666	-1,1 %

Basis

Basis økes med 4,568 mill. kroner med LPK og 0,304 mill. kroner på grunn av videreføring av studieplasser. Basis reduseres med 0,677 mill. kroner som resultat av flytting av stillinger knyttet til KARK til SA.

Inntektene er redusert med et strategikutt på 1 % og et effektiviseringskutt på 0,5 % (henholdsvis 3,42 mill. kroner og 1,71 mill. kroner).

Samlet effekt er en reduksjon på 0,935 mill. kroner.

Utdanning

Virkningen av LPK er 1,869 mill. kroner, mens det er en aktivitetsøkning på 0,269 mill. kroner. Det er en samlet økning på 2,138 mill. kroner.

RBO

RBO-komponenten øker med 0,733 mill. kroner med LPK, mens lavere uttelling i resultatmodellen fører til en reduksjon på 5,396 mill. kroner. Dette gir en samlet reduksjon på 4,663 mill. kroner.

Rekrutteringsstillinger

Antall rekrutteringsstillinger er redusert med 2 stillinger med halvårseffekt fra 2015 og 7 stillinger med halvårseffekt fra 2016. Det er refordelt 8 stillinger med halvårseffekt til fakultetet i 2016. Av disse er 2 stillinger øremerket middelalder og en til Medical Humanities. Samlet endring fra 2015 er en reduksjon på 0,5 årsverk. Avsetningen øker med 1,722 mill. kroner med LPK, reduseres 0,405 mill. kroner på grunn av stillingsendring og øker med 0,272 på grunn av bedret finansiering av stillingene. Samlet effekt er en økning på 1,589 mill. kroner.

Andre øremerkede midler

Tabell 4: andre øremerkede midler for Det humanistiske fakultet (i tusen kr)

P-nr-	Annet øremerket HF	Bud 2015	Bud 2016	Endring	Endring-%
700253	Studiesentre England/Tyskland	9 991	10 251	260	2,6 %
700289	Utvikling av studietilbud, HF	2 000	2 000	-	0,0 %
700271	Holberg (prosjekt)	1 113	-0	-1 113	-100,0 %
000000	Middelalderkonferanse	750	-	-750	-100,0 %
700287	Grieg reaseach school	300	300	-0	-0,1 %
720009	Vitenskapelig utstyr - Griegakademiet	2 000	2 000	-	0,0 %
700910	ERC - Henschilwood	231	0	-231	-100,0 %
000000	Frikjøp estetisk utvalg	309	317	8	2,6 %
000000	Kompensasjon for verv	139	143	4	2,6 %
700268	Prosjekt vitenskapshistorie, forfatterdelen	501	0	-501	-100 %
000000	Stilling Afrika studier 50% HF	213	-0	-213	-100 %
700208	Hovedverneombud, frikjøp	-	634	634	
000000	Frikjøp leder Holberg	-	521	521	
	Sum	17 547	16 165	-1 382	-7,9 %

Kommentarer

- Tildelingene til Holberg, Middelalderkonferanse, ERC – Henschilwood, prosjekt vitenskapshistorie og stilling Afrikastudier utløper helt i 2016
- Utvikling studietilbud videreføres uendret, under forutsetning at fakultetet legger frem planer for et utvidet prosjekt, noe som følges opp i dialog med fakultetet
- Grieg research school og vitenskapelig utstyr Griegakademiet videreføres uendret
- Studiesentre England/Tyskland, frikjøp estetisk utvalg og kompensasjon verv videreføres med LPK
- Faglig leder Holberg er tilsatt ved HF og fakultetet får kompensert 50 % av lønn over en 4-årsperiode (01.08.2015 - 31.07.2019). For 2016 beløper dette seg til 0,521 mill. kroner
- Tildeling for frikjøp hovedverneombud vil i 2016 bli flyttet fra SV til HF, den er på 0,634 mill. kroner

UiB har forpliktelser knyttet til følgende studiesentre som inngår i universitetets internasjonaliseringstiltak, som driftes i samarbeid med UiO, NTNU og UiT: Det norske

institutt i Athen, Universitetsenteret i St. Petersburg, Universitetsenteret i Paris, studiesentre i England, Frankrike (Caen) og Tyskland (Kiel). UiB, Uio, NTNU og UiT gjennomfører for tiden hver sine evalueringer av egen deltakelse vedrørende studiesentrene. Midlene til studiesentrene i Kiel og York gis av Kunnskapsdepartementet. Det humanistiske fakultet dekker kostnadene til studiesenteret i Caen og deltakelse i Det norske institutt i Roma.

Bidrags- og oppdragsaktivitet

Budsjett for bidrags- og oppdragsaktivitet er i henhold til fakultetets eget forslag og er fordelt mellom bidragsytere som vist i tabell 2. Budsjett for fakturert inntekt vil være i henhold til tabellen under.

Tabell 5: budsjett fakturert inntekt (i tusen kr)

BOA fakturert inntekt	HF
Forskningsrådet	31 976
EU	2 797
Andre	19 416
Oppdrag	6 051
Sum	60 240

Dersom fakultetet har kommentarer til momenter i tildelingsbrevet, vennligst ta kontakt med undertegnede.

Vi ser frem til godt samarbeid med Det humanistiske fakultet i 2016.

Vennlig hilsen

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

Per Arne Foshaug
Økonomidirektør

Vedlegg i brevet:
Generelle retningslinjer for økonomiforvaltning i 2016

Vedlegg til brevet:
Sektormål
Budsjettdisponeringsmyndighet – skjema 2015

Vedlegg 1. Generelle retningslinjer for økonomiforvaltning i 2016

Økonomistyring og disponering av budsjettrammen

Arbeidet med økonomisk styring og gode budsjettprosesser er viktig, både for virksomhet finansiert gjennom grunnbudsjettet og for bidrags- og oppdragsvirksomheten. Fakultetet skal vurdere, og iverksette, tiltak som reduserer sannsynligheten for at ambisjonene ikke nås og begrenser konsekvensene hvis dette likevel skulle skje. Fakultetet disponerer den rammen som er tildelt som grunnbevilgning med de føringene som er gitt i tildelingsbrevet. Gjeldende regler i økonomireglementet, med tilhørende rutiner, myndigheten som fastsatt og dokumentert i Regelsamlingen og myndighetskartet og generelle retningslinjer omtalt i dette brevet skal også være førende for fakultetets disponeringer av rammen. Det er viktig å ha informasjon om måloppnåelse av igangsatte tiltak, i tillegg til å ha god ressursforvaltning for å mestre nye utfordringer. Fakultetsstyret avgjør frekvens og omfang ut fra risiko og vesentlighet.

Fakultetene skal utarbeide disponeringsplan for bruk av tildelte midler. Fakultetsstyrets fordeling av midler og periodisert budsjett skal imøtekomme dette hensynet.

Fakultetene har ansvar for å fordele bevilgningene til instituttene. Generelle retningslinjer for forvaltning av budsjettene er gitt i universitetets regelsamling. Fakultetets budsjett disponeringer skal legges inn i økonomisystemet, slik at fakultetets økonomiplan blir synlig som et budsjett. Universitetsdirektøren vil forholde seg til denne økonomiplanen og vil etter behov innhente avviksforklaring i forbindelse med månedssrapportering. Det legges til grunn at fakultetsstyret får økonomistatus, med budsjett og regnskap til behandling minimum fire ganger årlig. Det vises for øvrig til rapporteringskrav i universitetets regelsamling.

Det legges til grunn at fakultetene utvikler systemer slik at effektiv ressursbruk sikres og at fakultetet drives i samsvar med gjeldene lover og regler.

Økonomimodell, kontostreng og kontoplan

Det er i 2016 ingen vesentlige endringer i økonomimodell, kontostreng eller kontoplan.

Som følge en ny BOA-indikator i finansieringssystemet vil det bli noen endringer på enkelte salgsarter og oppdragsinntektsarter. Mer informasjon følger når endringer foreligger.

De statlige regnskapsstandardene er oppdatert med virkning fra 1. januar 2016. For UiB vil endringene i hovedsak bestå av hvordan finansregnskapet utformes.

Budsjettering

Universitetet har tre budsjetter; B1, B3 og B4. B1-budsjettet er å forstå som rammeoversikt som viser totalbudsjettet for fakultetene og avdelingene. B3- budsjettet er UiB sitt hovedbudsjett slik det kommer frem i økonomisystemet og skal reflektere ventet aktivitet i løpet av året. B4-budsjettet er et budsjett som kan brukes fritt til prognoser og alternative budsjetter. Fakultetene og avdelingene skal avstemme B3 mot B1, der Økonomiavdelingen foretar regelmessige kontroller av at B1 er lik B3 og er avstemt. Fakultetene kan selv velge detaljeringsgrad for budsjettene i økonomisystemet (B3), men det skal minimum budsjetteres med detaljarter for alle enkeltposter over 0,5 mill. kroner.

Budsjettene skal periodiseres for inntil 12 måneder. Budsjettene skal i rimelig grad være konsistent med konteringen. Deretter vil det ikke være anledning for fakultetene å endre budsjettstrukturen med mindre det er behandlet og vedtatt i universitetsstyret.

Fakultetene og avdelingene skal budsjettere med utgangspunkt i konkrete planer og utlede månedsbudsjett. Hensikten er at månedsbudsjettene, som danner grunnlag for den løpende rapporteringen gjennom året, skal være basert på enhetenes faktiske planer. Periodisering av større kostnadsposter skal skje i samarbeid med regnskapskontoret.

Inntektene fra departementet i 2016 blir periodisert med universitetets periodiseringsnøkkel. Samme periodiseringsnøkkel skal brukes ved budsjettering av inntekter fra KD. Det vises til informasjon på Økonomiavdelingens nettsider.

Det skal settes opp budsjett for årets investeringer i kontoklasse 4 med motpart 00 for hver budsjetterende enhet. I tillegg skal den planlagte effekten av avskrivninger innenfor forpliktelsesmodellen budsjetteres på gjeldende arter i klasse 4, 6 og 3 på motpart 81. Det legges til grunn at fakultetene og avdelingene budsjetterer et reelt nivå for avskrivninger i 2015, og at investeringsbudsjettene holder tilstrekkelig nivå slik at merinntektene for avskrivninger (avskrivningsinntekter) ikke overskrider beløpet i tildelingsbrevet.

Internhusleien blir belastet månedsvis med 1/12 i hver måned.

Økonomiavdelingen legger budsjetttrammen inn i økonomisystemet i budsjett B1. Fakultetene og avdelingene skal periodisere både inntekts- og kostnadsbudsjettene i økonomisystemet i B3. Fristen for dette er 15. januar.

Kravene til budsjettering gjelder også BOA- virksomhet som føres i fakultetets stedkoder. Det lages egne budsjetter for BOA-virksomheten. Det skal settes samlet budsjettmål innenfor fire hovedområder fordelt med egne mål på samleprosjekter som finnes under hovedområdene:

Hovedområde BOA	Prosjekt	Oppdragsgiver/samarbeidspartner	Fakturert inntekt	Inngående balanse	Utgående balanse
Oppdragsaktivitet	100005	Oppdrag	3030/3130/3230	3243	3244
Aktivitet finansiert av Forskningsrådet	199995	NFR	3400	3403	3404
Aktivitet finansiert av EU	639994	EU utdanning og annet	3425	3428	3429
	639995	EU forskning	3420	3423	3424
Aktivitet finansiert av Andre	219995	Statlig finansiering	3410	3413	3414
	299995	Kommunal- og fylkeskommunal finansiering	3430	3433	3434
	399995	Organisasjoner	3440	3443	3444
	469994	Gaveforsterkning	3465	3468	3469
	469995	Gaver	3460	3463	3464
	499995	Næringsliv/privat	3450	3453	3454
	599995	Stiftelser	3440	3443	3444
	699995	Andre	3490	3493	3494

Det budsjetteres etter vanlige retningslinjer i disse hovedkategoriene, i tillegg skal det budsjetteres med planlagt egenandel og egenfinansiering. Budsjettene i prosjektmodulen skal budsjetteres med detaljert enn beskrevet over. Budsjettering av inngående balanse, fakturert inntekt og utgående balanse blir også videreført i 2016.

Sosiale kostnader

I 2016 er ferielønnsatsen 12 %. Arbeidsgiverandelen av pensjonspremien er 12,3 % av brutto årslønn inkludert OU-midler, 0,4 % lavere enn i 2014. Arbeidstakerandelen av pensjonspremien (2 %) er inkludert i lønnsutgiftene. Gruppelivsforsikring vil være 1 270 kroner for hver person. Arbeidsgiveravgiften er 14,1 % og regnes av lønn, ferielønn, pensjon og gruppelivsforsikring. Det vises til Økonomiavdelingens web-sider for mal for beregning av lønnskostnader.

Kopi- og papirpenger

Avtalen med Kopinor er gjeldende fra oktober 2014. Avgiften per år for studenter er 372,00 kroner. Avtalen fra 2014 åpner for bruk av digital studielitteratur og bruk av verktøyet Bolk i regi av Kopinor. Fra 1. oktober 2015 tilbyr UiB studenter å kjøpe digital pensumlitteratur gjennom egen nettportal, Litteraturkiosken, der rettighetsklarering og administrering blir gjort ved UiB. Betaling for studenters utskrifter fra universitetets nettverksprintere, skjer i regi av IT-avdelingen. Dette betyr at lokale innkrevingsordninger for utskrifter skal være avviklet.

Internhusleie

Internhusleiemodellen for universitetets arealkostnader inneholder følgende komponenter:

- En grunnleie som varierer per kvm etter lokalenes kvaliteter

- En komponent for drift og felleskostnader som beregnes per kvm
- En komponent for energikostnader
- En komponent for kostnader for undervisningsrom.

Arealkostnadene har økt mer enn lønn- og priskompensasjonen de siste årene. Dette er i tråd med plan for investering som ble lagt frem i sak 42/14, der det ble vedtatt en plan for investering for UiB, som skal finansieres gjennom husleieordningen. På bakgrunn av kostnadsanslagene for universitetets bygningsdrift, energiforbruk og investering i 2016, er det vedtatt en gjennomsnittlig vekst 4,1 % for 2016, eller 1,5 % mer enn lønns- og priskompensasjonen. Faktisk endring vil variere som følge av forskjellig arealsammensetning. For 2016 blir prisene som følger:

Kategori	Grunnleie	Drift	Felleskostn	Pris per kvm	Energi per kvm	Sum totalt per kvm
0,0	0,00	105,06	325,71	430,77	171,73	602,50
0,5	525,62	105,06	325,71	956,40	171,73	1 128,12
1,0	600,71	105,06	325,71	1 031,49	171,73	1 203,21
1,5	675,80	105,06	325,71	1 106,57	171,73	1 278,30
2,0	750,89	105,06	325,71	1 181,66	171,73	1 353,39
2,5	825,98	105,06	325,71	1 256,75	171,73	1 428,48
3,0	901,07	105,06	325,71	1 331,84	171,73	1 503,57

Anslaget på strømkostnader er noe høyere enn i 2015, mens anslaget på energibruk er lavere enn 2015. Samlet energibudsjett er dermed lavere enn i 2015.

Prisen for undervisningsrom øker med 3,9 %. Akontobeløpet øker derimot med 5,6 %, som betyr at det er forutsatt en økning i bruk av undervisningsrom ved fakultetene. Det er lagt til grunn erfaringstall fra høst 2014 og høst 2015. Leie for undervisningsrom vil bli avregnet halvårlig mot faktisk bestilte rom gjennom systemet for rombooking.

For 2016 gir dette følgende husleiekostnader for fakultet og avdelinger, fordelt på husleie, energi og undervisningsrom.

Avdeling	Husleie uten energi 2016	Husleie uten energi 2015	Energi /kvm 2016	Energi /kvm 2015	Leie for undv.rom 2016	Leie for undv.rom 2015
A 11 HF	30 365 307	28 377 734	4 434 984	4 683 771	4 989 279	5 083 605
A 12 MN	84 048 644	80 401 627	12 120 427	12 999 192	6 305 283	5 207 281
A 13 MOF	57 283 346	54 583 468	8 358 548	8 465 751	2 788 539	2 740 518
A 15 SV	20 203 225	18 755 633	2 901 224	3 043 721	3 473 601	3 136 576
A 16 JUS	10 016 222	9 416 806	1 456 945	1 548 098	2 284 907	2 104 657
A 17 PS	14 979 354	14 425 070	2 213 965	2 343 838	2 171 428	2 029 023
A 19 FFS	4 015 631	3 795 553	546 165	583 620		
A 32 UB	26 692 662	24 890 445	3 815 926	4 033 863		
A 34 UM	43 968 830	40 334 782	6 769 891	7 011 196		
Sum fakulteter	291 573 220	274 981 118	42 618 075	44 713 050	22 013 037	20 301 660
B 21 ADM	17 030 286	16 872 512	2 388 549	2 679 554		
B 22 IT	5 436 114	4 574 865	787 151	748 645		
Sum IT og ADM	22 466 400	21 447 377	3 175 701	3 428 200	0	0
C 20 UST - ANDRE	59 335 946	56 446 549	11 180 129	11 634 380	2 795 660	3 195 783
C 23 EIA	62 642 290	60 801 683	11 030 451	11 798 956	(24 808 697)	(23 497 443)
Sum UiB felles	121 978 236	117 248 233	22 210 580	23 433 336	-22 013 037	-20 301 660
Totalsum	436 017 856	413 676 727	68 004 356	71 574 585	0	0

Indirekte kostnader, egeninnsats og fellesbidrag

For sats til dekning av indirekte kostnader (overhead) skilles det i prosjektmodulen mellom den beregnede satsen for inndekning av indirekte kostnader av finansør (inntektsoverhead) og den som beregnes som faktiske indirekte kostnader (kostnadsoverhead). Dersom inntektsoverhead er lavere enn kostnadsoverhead, vil forskjellen automatisk bli ført som egenandel i prosjektet.

I løpet av 2015 har det blitt mulig å legge inn ulike sats for kostnadsoverhead på prosjektene og bidragsyter i prosjektene. Satsen som legges inn skal være basert på kronesatsene for indirekte kostnader som er beregnet etter TDI-modellen, slik at prosjekter vil budsjetteres og regnskapsføres i samsvar med TDI-modellen. Satsene skal beregnes for alle nye PA-prosjekter som opprettes, ved flere bidragsytere beregnes det en sats per bidragsyter. Informasjon om beregning og maler for beregning av sats ligger i BOA-wikien.

Satsene for indirekte kostnader for 2016 er:

Type årsverk	Beløp	Består av
Teknisk/administrative årsverk	kr 117 000	Arbeidsplassats
Vitenskapelige årsverk	kr 425 000	Arbeidsplassats + forskningsspesifikk sats

Bruk av forskningsinfrastruktur (leiestedskostnader) skal synliggjøres i prosjektenes budsjett og regnskap som direkte kostnader. Leiestedsprisene beregnes ved enhetene ved hjelp av maler og andre hjelpemidler fra Økonomiavdelingen. Internartene 9086/9186 brukes til hhv. belastning og godskriving av leiested.

Universitetets fellesøkonomi belaster fakultetene med et fellesbidrag per BOA-årsverk og for rekrutteringsstillinger på grunnbevilgningen. Fellesbidraget for rekrutteringsstillinger på GB videreføres med LPK og belastes med 67 800 pr årsverk i 2016. Ordningen med to ulike satser for BOA-årsverk videreføres i 2016. For teknisk-administrative årsverk er satsen 67 800 kroner og for vitenskapelige årsverk er satsen 135 600 kroner. Fellesbidraget blir belastet med 1/12 hver måned.

Ordningen med fellesbidrag på frikjøp vil bli videreført i 2016. Det er viktig at alle føringene på art 9024 merkes riktig, slik at føringen av fellesbidrag blir riktig. "T" (for teknisk/administrativ) eller "V" (for vitenskapelig) i tillegg til årsverkandel frikjøpt i prosent. Eksempel på linjebeskrivelse blir da: «V 50 % O. Olsen jan-16». Frikjøp som er ført uten slik merking vil medføre belastning av fellesbidragssatsen for vitenskapelige årsverk.

Inntekter fra BOA kan og vil normalt bidra til dekning av fakultetenes utgifter til husleie. Fakultetene har inngått avtaler om arealer og forvalter disse. De har fullmakt til å belaste egen BOA-virksomhet med husleie og eventuelle andre kostnader.

Instituttene har ansvar for at reelle direkte og indirekte kostnader synliggjøres i budsjett og regnskap for bidrags- og oppdragsvirksomheten. Oppdragsprosjekter skal alltid fullfinansieres for å unngå konkurransevridning. Bidragsprosjekter kan delfinansieres, og universitetets egeninnsats i disse tilfellene, for eksempel bidrag til å finansiere indirekte kostnader og eventuell annen egenfinansiering, skal synliggjøres i prosjektbudsjettene og prosjektrengskapene. Instituttene har ansvar for at alle indirekte kostnader føres per prosjekt.

Rekrutteringsstillinger

Måltall for rekrutteringsstillinger er gitt av tabell 1, der fakultetene selv kan disponere mellom stipendiater og postdoktorer, der antall stipendiater ikke kan være lavere enn 80 % av måltallet.

Inntekter for rekrutteringsstillinger har blitt ført på to prosjekter, 720006 – Stipendiater og 720020 – Postdoktorer. Fra 2016 vil kun det ene prosjektet bli benyttet, 720006 – Rekrutteringsstillinger. Kontering av lønn på 720020 må dermed flyttes fra og med 01.01.2016, en flytting fakultetene selv får ansvar for å utføre.

For 2016 blir inntektsføringen av rekrutteringsstillinger videreført fra 2015. Oppdelingen av «gamle» (tildelt før 2005) og «nye» (tildelt etter 2005) stillinger vil opprettholdes og inntektsføringen vil skje etter KD sin fordelingsnøkkel. Inntekten for «nye» stillinger vil bli avregnet mot måltall etterskuddsvis hvert halvår. Dersom fakultetet ligger under måltallet for «nye» stipendiater vil inntekten justeres ned med allerede inntektsført beløp for antall årsverk man ligger under med. Justering vil ikke bli gjort dersom fakultetet ligger over måltallet for «nye» stipendiater.

Innkjøp

Etter økonomireglementet skal bestilling av varer og tjenester være skriftlige og godkjennes av tilsatt som har budsjett disponeringsmyndighet. Det elektroniske bestillingssystemet skal benyttes jf. styresak 8/12. Som statlig institusjon er universitetet lovpålagt å gjennomføre

konkurranse ved alle anskaffelser for å sikre optimal ressursutnyttelse. Ved anskaffelser over kroner 100.000, stilles strenge krav til gjennomføring og dokumentasjon. Kontor for innkjøp skal bistå i alle innkjøp over kroner 100.000 dersom det ikke foreligger rammeavtaler. Felles rammeavtaler er basert på konkurranse og gir tilgang for alle enheter til å foreta enkeltkjøp uansett beløpsgrense hos avtaleleverandøren(e). For produkter som kan kjøpes gjennom etablerte rammeavtaler, er enhetene forpliktet til å benytte avtalen(e). For mer informasjon, se <http://innkjop.uib.no>.

Budsjettdisponeringsmyndighet

I Retningslinjer for Budsjettdisponeringsmyndighet ved UiB, fastsettes det hvordan budsjettdisponeringsmyndighet skal praktiseres og hvordan denne delegeres.

Universitetet skal ha register over hvem som har budsjettdisponeringsmyndighet. Det bes om at fakultet utarbeider en samlet oversikt over personer som, i henhold til retningslinjene, skal ha budsjettdisponeringsmyndighet for 2016. Oversikten for 2016 er inndelt i tre skjema;

1. Oversikt over personer som delegeres budsjettdisponeringsmyndighet fra universitetsdirektøren
2. Oversikt over personene i fakultetet som får videredelegert budsjettdisponeringsmyndighet (gjelder kun fakultetene)
3. Søknadsskjema for tildeling av budsjettdisponeringsmyndighet utover dette

NB! Også navn på faste stedfortredere må fremgå i skjema 1 og 2. I siste kolonne i skjema 1, 2 og 3 skal nye personer som har fått budsjettdisponeringsmyndighet i løpet av 2015, og som det derfor ikke er innsendt signaturprøve for, gi sin signatur. Skjema 3 skal fylles ut dersom det søkes om at universitetsdirektøren skal innvilge budsjettdisponeringsmyndighet utover den systematiske. Til dette må følge en skriftlig begrunnelse. NB! Dersom det skjer endringer i personer som tildeles budsjettdisponeringsmyndighet må det sendes inn nytt, fullstendig utfylt skjema. Den samlede oversikten, med skjema 1, 2 og 3, skal dateres og signeres av avdelingsdirektør for administrativ avdeling, dekan ved fakultet som har tilsatt dekan og fakultetsdirektør ved fakultet som har valgt dekan. Dette skal sendes i ePhorte adressert økonomiavdelingen, sak: 15/12923 – Budsjettdisponeringsmyndighet 2016, for saksbehandling og godkjenning innen 15. januar.

Skjema 1, 2 og 3 er tilgjengelige på ansattssidene under arbeidsstøtte for økonomi og innkjøp – skjema og maler. <http://www.uib.no/foransatte/25935/skjema-og-maler>

For rutiner for budsjettdisponeringsmyndighet vises det til ansattssidene.

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 09.12.2015

Styresak: 67/15

Arkivsaksnr: 2015/12606-RAL

Møtedato: 16.12.2015

Prosjekt studieprogramportefølje ved HF: HF 2020

Dokumenter i saken:

- Fakultetsstyresak 62/15: Prosjekt studieprogramportefølje ved HF: HF 2020 – orientering
- Protokoll fra Studiestyret ved HF: sak 24/15

Bakgrunn

Det humanistiske fakultet ved Universitetet i Bergen skal ha en framtidsrettet og bærekraftig studieprogramportefølje av høy kvalitet. Solide fagmiljø med gode ramme- og utviklingsvilkår både for studenter og ansatte er en forutsetning for dette.

Mens fakultetet inntil ca. 2007 hadde en overvekt av såkalte tilrettelagte, tverrfaglige studieprogram, kjennetegnes det i dag ved en utpreget disiplinbasert studieprogramportefølje. En del av de mindre studieprogrammene er utsatt for betydelig press. Det kan derfor være grunn til å spørre seg om man etter 2007 er gått for langt i disiplinbasert retning. Derfor er det hensiktsmessig å se fakultetets studieprogramportefølje i lys av denne utviklingen.

Fakultets programportefølje omfatter i dag 28 bachelor-program, 24 ordinære master-program, 2 erfaringsbaserte master-program, 3 integrerte masterprogram og 12 årsstudium.¹ Disse studietilbudene fordeler seg på godt over 700 emner.

Den store faglige bredden er et av fakultetets viktigste fortrinn og kvaliteter. Generelt blir både forskning og utdanning i humanistiske fag stadig mer tematisk, tverr- og flerfaglig orientert. Samtidig er det økonomisk krevende å tilby et så stort antall studieprogrammer og emner.

Enkelte av studieprogrammene baserer seg på små fagmiljø og er dermed sårbare. Noen fagmiljø er under press fordi de har få studenter, andre fordi de har for liten bemanning i forhold til studenttallet. Slikt press kan gå ut over de ansattes arbeidsforhold og tid til forskning, og dermed også føre til redusert studiekvalitet.

---

¹ Bachelorprogrammet SPIK samt masterprogrammene Reg. reg. og REE er alle vedtatt nedlagt og derfor ikke regnet med i disse tallene. Med forbehold om Universitetsstyrets godkjenning av fakultetets forslag vil tallene for 2016 være 27 bachelor-program, 24 ordinære master-program, 2 erfaringsbaserte master-program, 4 integrerte masterprogram og 13 årsstudium.

I lys av dette mener fakultetsledelsen at det er nødvendig å foreta en grundig vurdering av hvilke muligheter vi har til å sette sammen studieprogrammene og undervisningsressursene på måter som både fordeler ressursene bedre mellom programmene, sikrer fakultetet en langsiktig solid økonomi og fakultetets forskere gode vilkår. Det er samtidig en forutsetning at den spesialiserte fagkompetansen består og kommer både studentene og forskningen ved universitetet til gode.

I noen tilfelle kan det være hensiktsmessig å opprettholde et lite studieprogram, men sørge for å tilføre tilstrekkelige ressurser ved å fordele undervisningen på flere fagmiljø. I andre tilfelle kan det være mer hensiktsmessig å erstatte disiplinbaserte programmer med bredere, tverr- eller flerfaglige programmer som baseres på flere fagmiljø. Mindre fag kan også inngå i større tverrfaglige studieprogrammer.

Strategisk forankring

Det humanistiske fakultet vedtok i fakultetsstyremøte 24.11.15 en ny strategi, og en av de prioriterte oppgavene fremover er knyttet til gjennomgang av studieprogramporteføljen: I «Strategi for det Det humanistiske fakultet 2016-2022» heter det:

Mål: Fakultetet skal forvalte og videreutvikle et bredt og tverrfaglig studietilbud.

For å oppnå dette, skal vi

- gjennomgå og revidere studieprogramporteføljen med sikte på bedre utnyttelse av fakultetets faglige bredde og for å skape større fleksibilitet, slik at flere av programmene og emnene kan gå på tvers av etablerte disiplingrenser
- arbeide for å etablere flere større og tverrfaglige studieprogrammer
- gjennomgå spesialiseringskravene til bachelorgraden og opptakskravene til mastergrad for å legge bedre til rette for tverrfaglige studieprogrammer
- arbeide for å fjerne administrative, organisatoriske og økonomiske hindre for tverrfaglige og tverrfakultære studietilbud

For å følge opp og sikre fremdrift i forhold til disse strategiske målsettingene vurderer fakultetsledelsen det som nødvendig å opprette et prosjekt for å gjennomgå og analysere studieprogramporteføljen ved fakultetet og foreslå endringer.

Bakgrunnen for prosjektet er også redegjort for i fakultetsstyresak 62/15.

Organisering av prosjektet

Prosjektet foreslås organisert på en slik måte at det sikrer medvirkning fra alle institutter, berørte fagmiljøer, administrasjon og studenter.

Prosjektet vil organiseres med en styringsgruppe, en prosjektgruppe og en referansegruppe. Styringsgruppen og prosjektgruppen oppnevnes av fakultetsledelsen. Prosjektgruppen oppnevner eventuelle arbeidsgrupper.

Styringsgruppen

Styringsgruppen ledes av dekan og har det øverste ansvaret for prosjektet. Styringsgruppen skal for øvrig bestå av fakultetsdirektør, to instituttledere, en student og en fagforeningsrepresentant. Assisterende fakultetsdirektør er styringsgruppens sekretær og administrativ koordinator for prosjektet.

Styringsgruppen skal sikre en god prosess og vurdere prosjektgruppens forslag før videre behandling i fakultetsstyret.

Mandat for styringsgruppen

Styringsgruppen skal sikre at:

- forslag til ny studieprogramportefølje er basert på en kvalitativ og fremtidsrettet analyse av de humanistiske fagenes potensial
- forslag til ny studieprogramportefølje gir rom for en forsvarlig ressursmessig drift av utdanningstilbudet ved fakultetet og er dimensjonert innenfor en realistisk ressursramme for alle fagmiljø
- forslagene samlet sett medfører en bedre ressursutnyttelse med større fagmiljøer bak hvert enkelt program
- prosjektets analyser og anbefalinger er tuftet på faglig kvalitet, fakultetets strategi og fagenes nasjonale status i tillegg til kvantitative og økonomiske hensyn
- fakultetet fremdeles skal ha et bredt utdanningstilbud, selv om dette ikke nødvendigvis gis i form av fulle studieløp på spesialiseringsnivå og masternivå i alle fag
- antall studieprogram ikke økes, og studenttallene på små studieprogram økes
- forslagene samlet sett ikke innebærer økt behov for administrativ støtte
- ingen fast ansatte skal sies opp

Prosjektgruppen

Prosjektgruppen ledes av prodekan for utdanning og internasjonalisering, som er prosjektleder og vil ha ansvar for koordinering og gjennomføring av arbeidet.

Prosjektgruppen vil for øvrig bestå av to vitenskapelig og en administrativt ansatt med studieadministrativ kompetanse. Studiesjefen er prosjektgruppens sekretær.

Prosjektgruppen skal ha dialog underveis med styringsgruppen og administrativ koordinator for prosjektet, og kan i samråd med fakultetsledelsen nedsette arbeidsgrupper og bestille utredninger og forslag fra disse. Arbeidsgruppene skal være sammensatt av vitenskapelig ansatte og ha studieadministrativ kompetanse og sekretærfunksjoner knyttet til seg.

Mandat for prosjektgruppen

Prosjektgruppen skal gjennomgå og analysere studieprogramporteføljen ved HF og komme med forslag til en ny studieprogramportefølje, med vekt på:

- humaniorafagenes internasjonale utvikling og samfunnsrelevans
- større bærekraftige fagmiljøer og studiemiljøer knyttet til hvert program
- bedre utnyttelse av administrative og faglige ressurser på tvers av fagmiljø og institutter
- hensyn til fagenes nasjonale rolle

- bruk av emner i flere studieprogram
- god faglig sammenheng mellom bachelor- og master-nivå, f.eks. gjennom større fleksibilitet i opptakskravene til masterprogrammene
- at forslagene ikke innebærer studieløp som fører til økt behov for studieadministrative ressurser

For å styrke studieprogram med få ansatte og/eller få studenter bes prosjektgruppen om å vurdere følgende hovedmodeller:

- Eksisterende studieprogram styrkes ved at det hentes inn emner og/eller undervisningsressurser fra andre disipliner ved samme eller annet institutt.
- Eksisterende studieprogram legges ned og berørte fag inngår i større tverrfaglige eller tematiske program, for eksempel som årsheter eller i form av emner.

Det vil være naturlig at prosjektgruppen innhenter informasjon om organisering av studieprogramporteføljer ved andre fakulteter og universiteter i inn- og utland.

Prosjektgruppen skal også se hen til erfaringene som ble gjort sist gang HF gjennomførte en større endring av studieprogramporteføljen og de evalueringer som ble gjennomført da.

Prosjektgruppen bes om å drøfte og komme med forslag til felles overordnede læringsmål samt lærings- og vurderingsformer som kan være fornyende, kvalitetshevende, og samtidig ressursbesparende.

Referansegruppe

Dekanat og instituttledere vil fungere som referansegruppe for prosjektet og vil bli holdt orientert og fungere som drøftingspartnere underveis.

Utredning av økonomiske og organisatoriske konsekvenser

Endringer i programporteføljen vil etter all sannsynlighet ha organisatoriske og økonomiske konsekvenser. En grunnleggende forutsetning for de endringene som nå planlegges er at fakultetet fremdeles skal ha et bredt utdanningstilbud, og at ingen fast ansatte ved fakultetet skal sies opp.

De endringene som foreslås, må derfor konsekvensutredes med hensyn til blant annet:

- ressurs- og inntektsfordelingen mellom instituttene
- prinsipper for organiseringen av undervisningen og beregningen av fordeling av studiepoenginntekter
- programstyrenes rolle og sammensetning i forhold til andre organer ved institutt og fakultet
- implikasjoner for fakultetets bemanningsplan og budsjettmodell

I forlengelsen av det prosjektet som her presenteres, vil fakultetsledelsen derfor sørge for en utredning av ulike organisatoriske og økonomiske konsekvenser av forslagene, og av organisasjons- og budsjett-modeller som kan ivareta forutsetningene nevnt ovenfor.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar mandater og prosjektorganisasjon som beskrevet i styreframlegget og ber dekanen iverksette arbeidet med å utarbeide forslag til ny studieprogramportefølje ved Det humanistiske fakultet.

Dekanen får fullmakt til å oppnevne medlemmer til styringsgruppen og prosjektgruppen.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Dato: 09.12.2015

Styresak:

Arkivsaksnr: 2015/12606-RAL

Møtedato: 16.12. 2015

Milepælsplan

Prosjekt studieprogramportefølje ved HF: HF 2020

Vedlegg til FS-sak 16.12. 2015

Desember 2015	Prosjektorganisasjon og mandat behandles i fakultetsstyret
Primo januar 2016	Oppretting av styringsgruppe og prosjektgruppe Utsendelse av informasjon til fagmiljøene Allmøte for alle ansatte ved fakultetet
Mai/juni 2016	Prosjektgruppens rapport med anbefalinger oversendes styringsgruppen
Medio juni 2016	Styringsgruppen behandler rapporten og sender den med sin uttalelse på høring til grunnenhetene, studiestyret, forskningsutvalget og HSU.
September 2016	Instituttene svarer på høringen
November 2016	Styringsgruppens anbefalinger og høringsuttalelsene behandles i fakultetsstyret.
November/desember 2016	Nedsette arbeidsgrupper for utarbeiding av studieplaner
Primo mars 2017	Fakultetsstyret behandler sak om hvilke programmer anbefales opprettet/nedlagt Fakultetsstyret behandler utdanningsmeldingen
Oktober 2017	Innsending av fulldokumenterte søknader om oppretting av nye program/nedlegging av eksisterende program til UiBs styre.
Mars - november 2017	Arbeid med rekrutteringsmateriale foregår parallelt med utarbeiding av studieplaner
Januar 2018	Nye studieprogram lyses ut januar 2018 med oppstart høsten 2018